

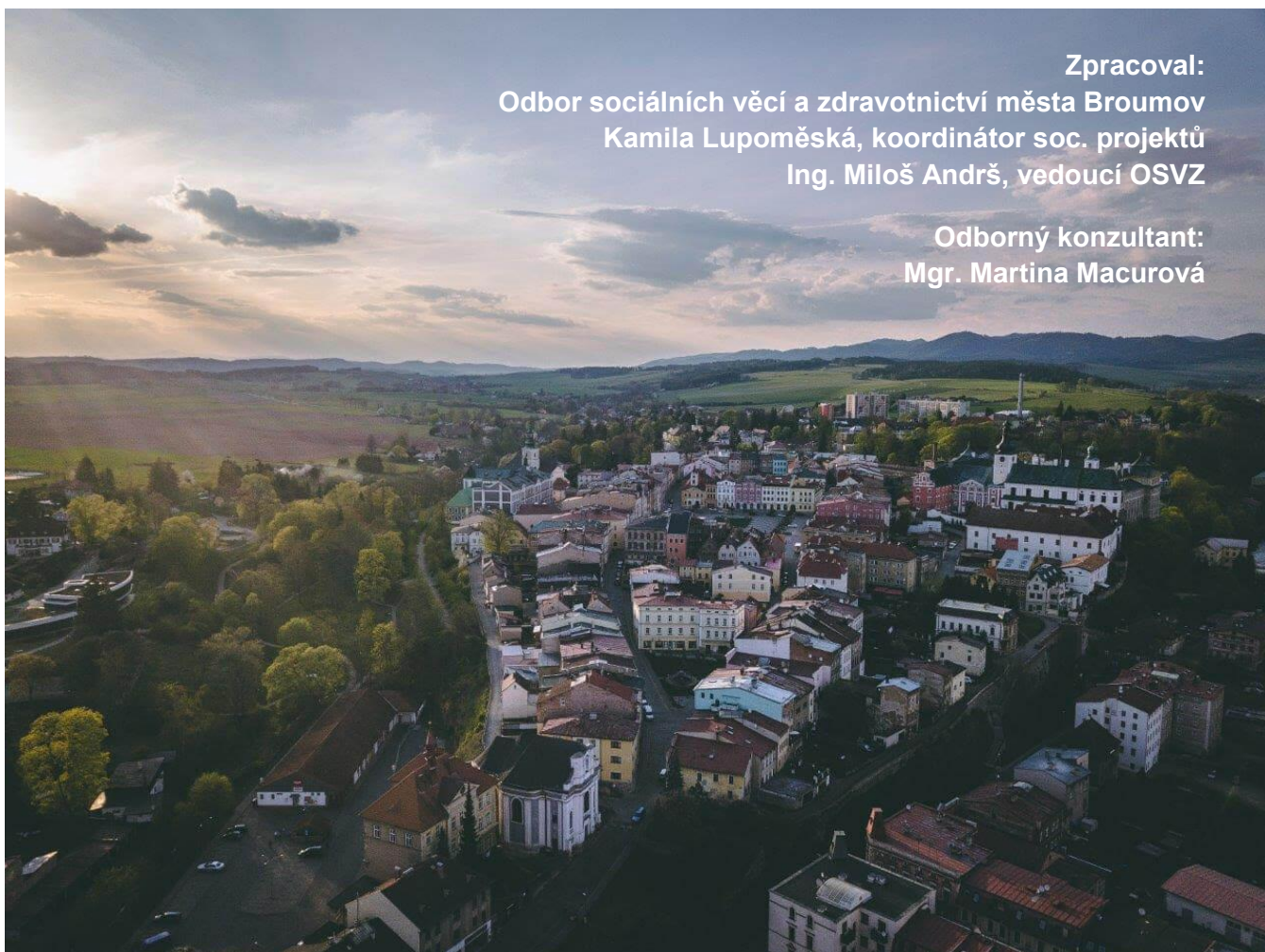
STŘEDNĚDOBÝ PLÁN ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB NA OBDOBÍ 2023 – 2027 PRO ORP BROUMOV

Zpracoval:

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví města Broumov
Kamila Lupoměská, koordinátor soc. projektů
Ing. Miloš Andrš, vedoucí OSVZ

Odborný konzultant:

Mgr. Martina Macurová

*Tento dokument byl zpracován v rámci projektu
„Rozvoj regionálního partnerství v sociální oblasti na území obcí Královéhradeckého kraje II,
reg. č. CZ.03.2.63/0.0/0.0/15_007/0011870“.
Projekt je financován z ESF prostřednictvím Operačního programu Zaměstnanost.*

Tento dokument je podkladem pro zajištění
sociálních a návazných služeb v území ORP Broumov.

Současně je i podkladem pro zařazení potřebných sociálních služeb
do sítě sociálních služeb Královéhradeckého kraje,
pro rozdělování finančních prostředků z dotací města Broumov,
pro obce z území ORP Broumov a další donátory.

Obsah

Úvodní slovo.....	4
Přehled sociálních a návazných služeb v ORP Broumov.....	5
Charakteristika regionu.....	6
Základní sociálně – demografické údaje o správním obvodu ORP Broumov.....	8
Vzdělanostní struktura, ekonomická aktivita a nezaměstnanost obyvatelstva.....	12
Popis a analýza sociálních služeb poskytovaných ve správním obvodu ORP.....	15
Přehled prioritních oblastí, cílů a opatření.....	22
1. Prioritní oblast – senioři a osoby se zdravotním postižením.....	29
2. Prioritní oblast – rodiny, děti a mládež.....	41
3. Prioritní oblast – osoby ohrožené sociálním vyloučením.....	50
4. Společné oblasti pro všechny cílové skupiny.....	54
5. Prioritní oblast – podpora systému plánování a poskytování soc. služeb.....	58
Priority rozvoje sociálních a návazných služeb ve správním obvodu města Broumov na období 2023 – 2027.....	59

Úvodní slovo

Vážení spoluobčané,

právě držíte v rukou Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb pro správní obvod ORP Broumov, a to pro období 2023–2027. Tento dokument je společným dílem všech, kteří se aktivně zapojili do řešení problematiky sociálních a návazných služeb v území.

Díky plánování služeb v obcích a městech lze vytvořit systém služeb podle skutečných potřeb, v odpovídající kvalitě a v souladu s místními specifiky. To znamená, že se lidé sami podílejí na plánování toho, o čem se domnívají, že jim vyhovuje a naplňuje jejich potřeby. Průběžným monitorováním naplňování stanoveného cíle i jednotlivých opatření, aktualizací komunitního plánu a opakováním procesu plánování dochází k zachycení změn, které se v mezidobí objevily a na které je tak možné reagovat. Zpracování Plánu vychází z potřeby města Broumov řešit pomoc občanům na území Broumova a z potřeby pracovníků a představitelů města Broumov spolupracovat při hledání vhodných způsobů pomoci s těmito zásadními partnery:

- uživatelé služeb a jejich rodinami a osobami, které o své blízké pečují;
- organizacemi, které jsou každodenně se svými uživateli v kontaktu;
- zástupci spádových obcí na celém území obce s rozšířenou působností Broumov;
- zástupci Královéhradeckého kraje, s jejichž Strategií sociálních služeb chce být Plán v souladu.

Cíle a opatření Plánu za každých okolností podporují nejprve pomoc lidem v jejich přirozeném prostředí. Je v zájmu všech, aby lidé, kteří s ohledem na nějakou nepříznivou životní situaci potřebují zajištění sociální služby, případně jinou obdobnou pomoc, mohli nadále zůstat v regionu Broumova a žít nadále důstojný život v důstojných podmínkách.

Plán ve svých opatřeních a cílech počítá s pomocí pro občany na celém území obce s rozšířenou působností Broumov. Týká se tedy i občanů všech spádových obcí s pověřeným obecním úřadem – Adršpach, Božanov, Hejtmánkovice, Heřmánkovice, Hynčice, Jetřichov, Křinice, Martínkovice, Meziměstí, Otovice, Šonov, Teplice nad Metují a Vernéřovice, včetně jejich dalších částí a menších obcí, které spadají pod jejich územní působnost.

Cílem tohoto dokumentu je zachování a udržení stabilní nabídky sociálních a návazných služeb, podpora souvisejících aktivit a realizace či rozšíření nabídky dalších potřebných služeb při efektivním využití finančních prostředků, a to především tak, aby se síť sociálních služeb rozvíjela s ohledem na skutečné potřeby všech, kterých se sociální služby dotýkají. Věříme, že cíle stanovené v tomto dokumentu se podaří alespoň z větší části naplnit v zájmu zkvalitnění života v našem městě.

V rámci přípravy Plánu proběhla pracovní setkání se zástupci mnoha organizací poskytujících sociální, či i jiné návazné, doplňkové a další služby. Zpracovaný návrh Plánu byl zaslán všem zúčastněným s možností ho připomínkovat. Do připomínkování byli zapojeni také starostové všech obcí z území obce s rozšířenou působností Broumov. Návrh Plánu byl dále konzultován na jednání Řídící skupiny, jejíž členové se na přípravě na následném připomínkování plánu podíleli.

Zpracování cílů a opatření Plánu bylo průběžně konzultováno se zástupci Královéhradeckého kraje a byla snaha o maximální návaznost na Strategii Královéhradeckého kraje v oblasti sociálních služeb pro dané období.

Přehled sociálních a návazných služeb ve správním obvodu ORP Broumov

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

(registrované dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, v platném znění)

§ 37 odborné sociální poradenství

§ 40 pečovatelská služba

§ 49 domovy pro seniory

§ 56 tlumočnické služby

§ 64 služby následné péče

§ 65 sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi

§ 66 sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením

§ 69 terénní programy

NAVAZUJÍCÍ AKTIVITY

(doplňující a rozšiřující síť služeb pro komfort uživatelů)

Např. doprovodné služby pro rodiny poskytující náhradní rodičovskou péči, mateřská a rodinná centra, aktivizační služby pro seniory a zdravotně postižené, dobrovolnické aktivity, služby s přesahem do oblasti zdravotnictví, dopravní služby pro osoby se zdravotním postižením, služby s přesahem do oblasti prevence kriminality, zaměstnanosti apod.

Bližší informace a Přehled konkrétních poskytovatelů výše uvedených služeb je široké veřejnosti k dispozici v **Katalogu dostupných sociálních služeb**, který vydal a pravidelně aktualizuje odbor sociálních věcí a zdravotnictví na portálu města <https://broumov-mesto.cz/vismo/kss.asp>.

Příležitostí k seznámení se s poskytovateli služeb na území města je také festival služeb, který se na území města Broumova konal v roce 2021 poprvé.

Proces plánování rozvoje sociálních a návazných služeb ve správním obvodu ORP Broumov

Charakteristika regionu

Správní obvod ORP Broumov se rozkládá v severovýchodní části Královéhradeckého kraje v Broumovském výběžku, který je ze tří stran obklopený hranicí s Polskem, ze čtvrté strany tvoří přírodní hranici horský systém Broumovské stěny. Je vymezen správním územím níže uvedených 14 obcí s pověřeným obecním úřadem – Adršpach, Božanov, Broumov, Hejtmánkovice, Heřmánkovice, Hynčice, Jetřichov, Křínice, Martínkovice, Meziměstí, Otovice, Šonov, Teplice nad Metují, Vernéřovice), z nichž statut města mají 3 obce, a to Broumov, Meziměstí a Teplice nad Metují. Další menší obce v území ORP, které nemají vlastní obecní úřad, jsou začleněny pod některé ze zmiňovaných 14 obcí s pověřeným obecním úřadem.

Celkový výčet obcí, které územně spadají pod správní území ORP Broumov je následující:

Broumov, Meziměstí, Vižňov, Starostín, Březová, Vernéřovice, Teplice nad Metují, Horní a Dolní Adršpach, Javor, Dédov, Zdoňov, Bohdašín, Lachov, Martínkovice, Otovice, Božanov, Křínice, Hejtmánkovice, Heřmánkovice, Hynčice, Ruprechtice, Jetřichov, Rožmitál, Šonov, Olivětín, Benešov, Janovičky.

ORP Broumov je plošně osmým největším obvodem v rámci Královéhradeckého kraje. Svou rozlohou 25 938 ha zaujímá 5,5 % rozlohy kraje. Region Broumovska se rozkládá v pestrém reliéfu vrchovinného charakteru s mnoha přírodními zajímavostmi.

Broumovsko se řadí mezi méně rozvinuté regiony s vysokým podílem zemědělství a lesnictví. Životní prostředí na Broumovsku částečně ovlivňují dálkové přenosy škodlivin a lokálně místní zdroje. Zemědělská půda zabírá 57,6 % území a lesy pokrývají 34,7 % území. Územím ORP Broumov neprochází žádná silnice I. třídy. Nejdůležitější komunikací je silnice II/303 spojující Broumov s Náchodem. Region nemá přímé napojení na dálnici nebo rychlostní komunikaci..

V regionu není příliš velký zájem o bydlení. Bytová výstavba je zde v přepočtu na 1000 obyvatel nejnižší v kraji. V roce 2008 zde bylo dokončeno pouze 23 nových bytů, z nichž bylo 11 v rodinných domech.

Okresní město Náchod je vzdálené cca 30 km, metropole Královéhradeckého kraje Hradec Králové je vzdálené cca 73 km, hlavní město Praha cca 192 km, polské město Nová Ruda (Nowa Ruda) cca 20 km a metropole Dolnoslezského vojvodství Vratislav (Wrocław) cca 122 km.

Celé území města patří do CHKO Broumovsko. Broumovem protéká řeka Stěnava, v katastru města se do ní vlévají levostranné přítoky Kravský potok a Svinský potok a pravostranný přítok Liščí potok. Okolí města tvoří mírně zvlněná krajina úzkých lánů polí, luk a pastvin, od ostatního území oddělena hradbou hor, vrchů, či skalních hřebenů Javořích hor, Stolových hor (Gór Stołowych), Broumovských stěn a masivem Adršpašsko-teplických skal. Právě poloha města v Broumovské kotlině, v rámci geomorfologického celku Broumovská vrchovina, způsobuje jeho izolaci a horší dopravní dostupnost. S vnitrozemím Čech ho spojuje jen jedna silnice 2. třídy.

Z Náchoda je přístupný silnicí II/303. Silnice II/302 jej napojuje na Polsko na západě ve směru na Valbřich (Wałbrzych) a na východě na Kladsko (Kłodzko).

Regionální železniční trať přichází do města ze severu a propojuje jej s Náchodem přes města Meziměstí, Teplice nad Metují a Hronov. Broumov je s počtem obyvatel 7.370 a rozlohou 22,26 km² největší a spádové město SO ORP Broumov, které je plošně osmým největším obvodem z patnácti v rámci Královéhradeckého kraje.

Město Broumov se skládá ze čtyř katastrálních území (Benešov u Broumova, Broumov, Rožmitál, Velká Ves u Broumova) a sousedí s obcemi Hejtmánkovice, Hejtmánkovice, Křinice, Martínkovice, Otovice, Šonov a na severu hraničí s Polskem. Specifické je vychýlení území města Broumov na východ od svého jádra, západní hranice města je v blízkosti jádra města. Katastrální území obce Hejtmánkovice je vzdáleno jen 300 metrů na západ od Mírového náměstí.

Broumovsko je z důvodu své nevýhodné příhraniční polohy i poměrně špatné územní a dopravní dostupnosti hendikepováno oproti jiným správním územím ve vnitrozemí v řadě aspektů, které negativně ovlivňují sociální prostředí v regionu i demografickou strukturu jeho obyvatelstva. Nedostatek pracovních příležitostí způsobuje dlouhodobě nejen nadprůměrně vyšší procento nezaměstnanosti, než je celostátní průměr, ale má za následek i odliv mladších, ekonomicky aktivních obyvatel z regionu, zejména s vyšším stupněm vzdělání, kteří se stěhují do větších měst ve vnitrozemí za prací s atraktivnější nabídkou výdělků, případně i bydlení. Naopak v regionu setrvávají lidé ekonomicky neaktivní – senioři, zdravotně postižení, pečující osoby, ale i lidé s nízkým stupněm vzdělání, často bez pracovních návyků, kteří špatně nacházejí pracovní uplatnění. Tyto aspekty společně prodlužováním délky dožití způsobují stárnutí populace – zvyšování průměrného věku obyvatel regionu, ale zmiňovaný demografický vývoj zvyšuje počty osob ohrožených sociálním vyloučením nejen z důvodu věku, zdravotního či duševního postižení, nevhodného či nedostupného bydlení, ale i počty osob ohrožených nezaměstnaností, závislostí na sociálních dávkách, chudobou, zadlužením a dalšími negativními společenskými jevy, jako je užívání návykových látek, přestupková činnost, kriminalita. To samo o sobě klade stále vyšší nároky na sociální pracovníky obcí ORP Broumov, ale i na rozvoj a posilování sociálních služeb, které se zaměřují zejména na zmiňované ohrožené skupiny obyvatel. Územní odloučenost regionu Broumova má za následek i omezenou nabídku sociálních služeb sídlících v regionu, která je dána i minimálním počtem poskytovatelů, zejména neziskových organizací, kteří jsou schopni a ochotni realizovat sociální služby v regionu, ale i omezené počty potencionálních klientů z daných cílových skupin, kteří by byli schopni a ochotni dané služby využívat a v některých případech i spolufinancovat v takovém rozsahu, aby byla zajištěna jejich efektivita a udržitelnost.

Základní sociálně – demografické údaje o správním obvodu ORP Broumov

Status: město
Obec s rozšířenou působností: Broumov

Okres: Náchod

Kraj: Královéhradecký

Počet katastrálních území: 4

Počet základních sídelních jednotek: 17

Rozloha: 22,26 km²

Nadmořská výška: 395 m. n. m.

Počet obyvatel (k 1. 1. 2021): 7 465

Starosta: Ing. Jaroslav Bitnar

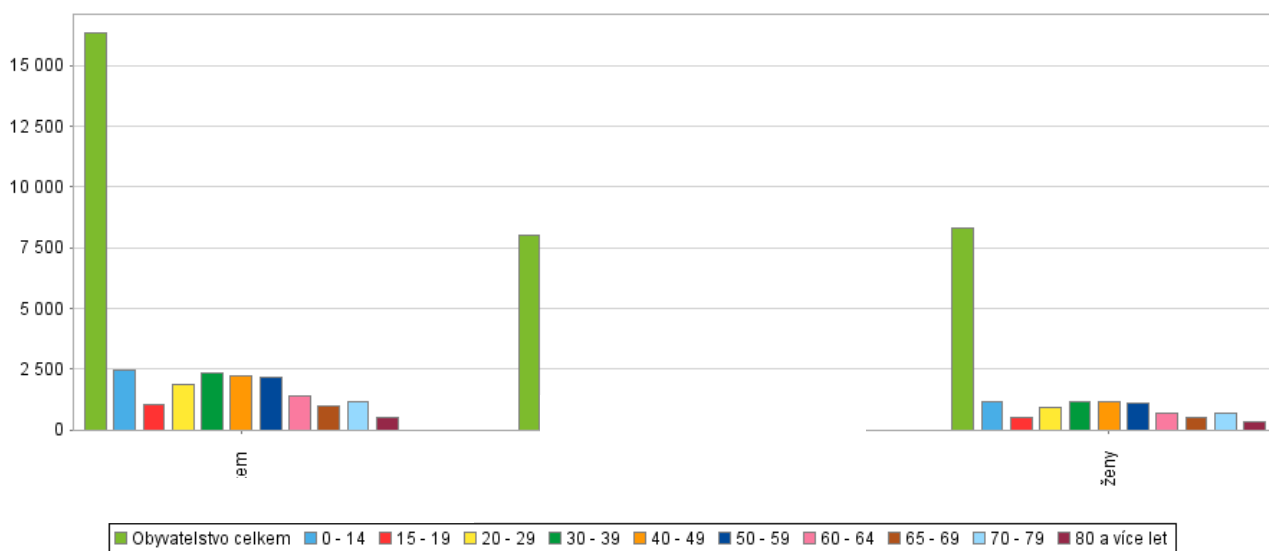

Počet obyvatel ve správním obvodu ORP Broumov

Počet obyvatel celkem		Rok 2010	Rok 2020
Údaje z evidence obyvatel		16 988	15 797
Počet obyvatel podle pohlaví	Muži	8 381	7 835
	Ženy	8 607	7 962
Počet obyvatel podle věku	0 - 14	2 531	2 347
	15 - 64	11 872	9 838
	65 a starší	2 585	3 612
Průměrný věk		40,6	44,0

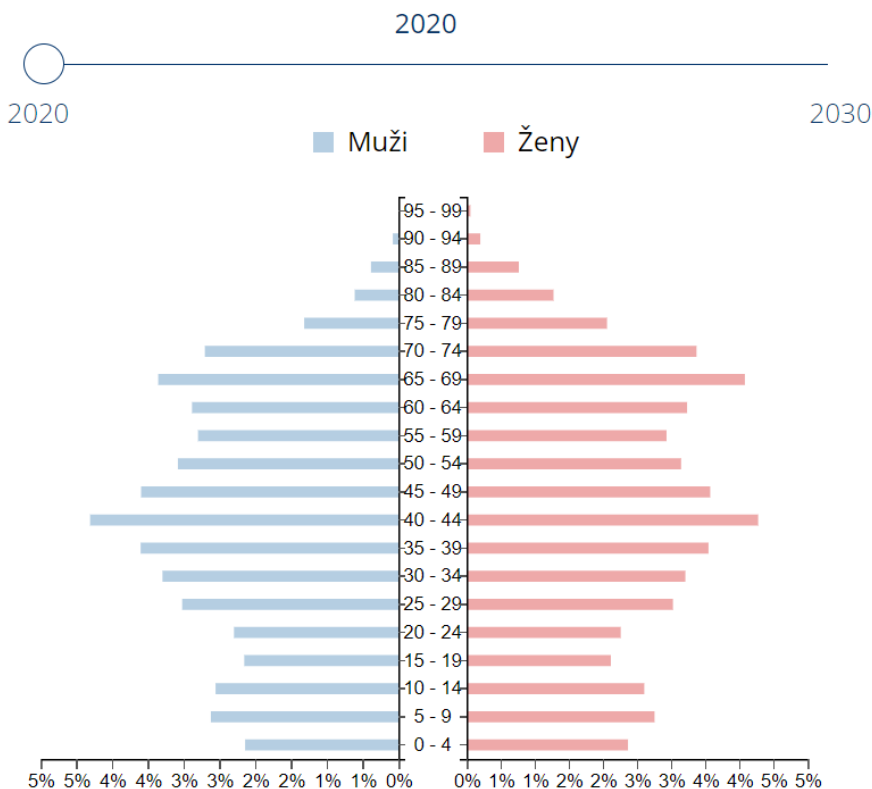
Věková struktura obyvatel ORP Broumov k 31. 12. 2020

Věkové složení obyvatel v ORP ?

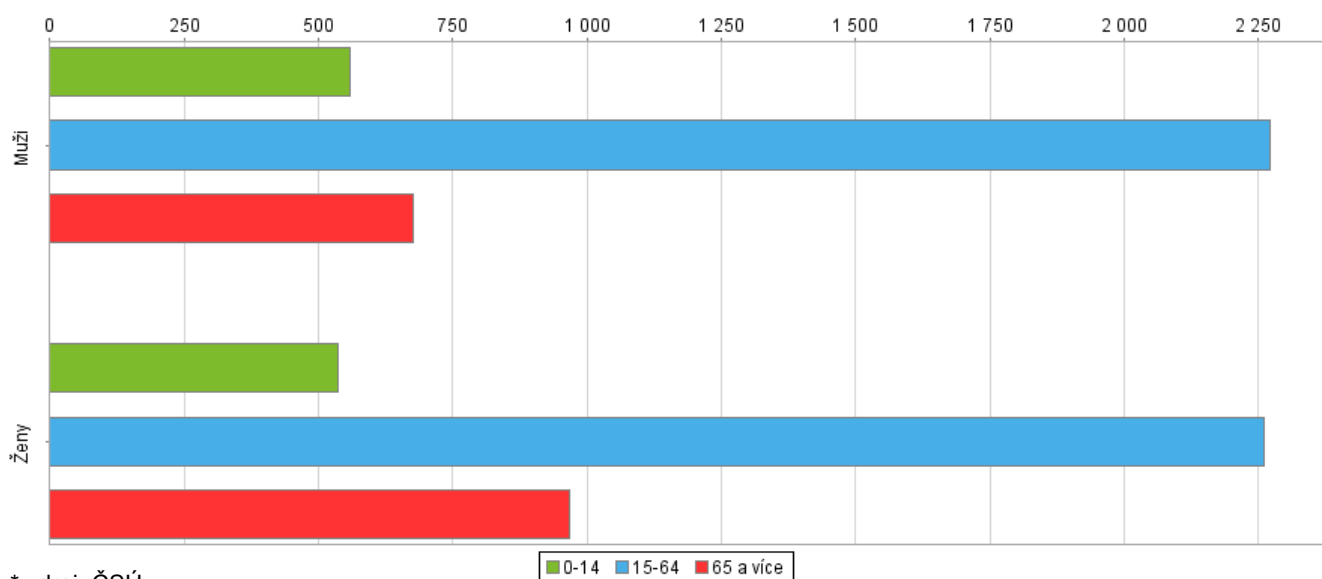
Potažením kolečka po lince změňte rok

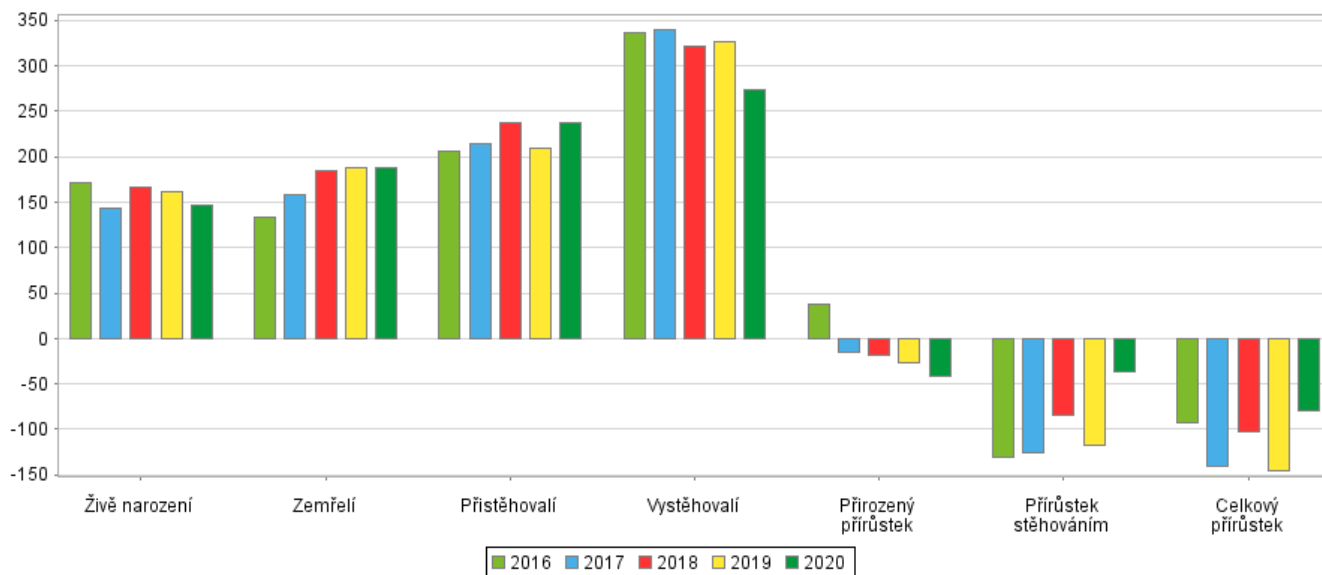
* zdroj: <https://www.demografickyportal.cz>

Věková struktura obyvatel města Broumova v roce 2020

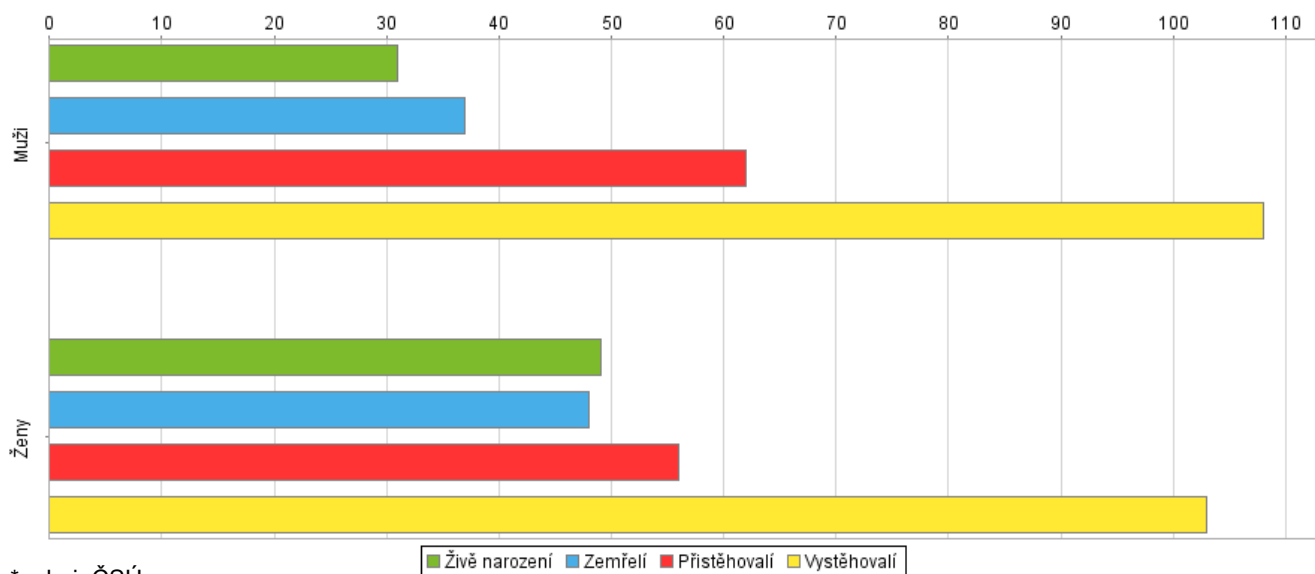

Pohyb obyvatel ORP Broumov k 31. 12. 2020

Pohyb obyvatel města Broumova v roce 2020

Dlouhodobý populační vývoj obyvatelstva

Vývoj obyvatelstva na Broumovsku lze sledovat až od roku 1869, kdy bylo v tomto regionu sečteno 29052 obyvatel. Maximálního počtu obyvatel dosahovalo Broumovsko před začátkem 1. světové války, kdy zde žil dvojnásobný počet obyvatel než je tomu v současnosti.

Až do konce 30. let žilo na Broumovsku cca z 90% obyvatelstvo německé národnosti, v některých obcích až 96% (Božanov, Křinice, Verněřovice). Úbytek obyvatelstva způsobený odsunem osob německé národnosti a následující imigrací dosídlenců reprezentují data ze sčítání v roce 1950.

Oproti stavu v r. 1930 byl relativně největší deficit obyvatelstva zaznamenán v Heřmánkovicích. Také v obcích Šonov, Hynčice a Křinice bydlelo v r. 1950 méně než 50% stavu obyvatel z roku 1930. V samotném Broumově klesl počet obyvatel v období let 1930 – 1950 o více než 3200 osob. Po roce 1950 venkovské obce významně ztrácely. Rostla především města Broumov a Meziměstí. Naopak obce jako Božanov, Hejtmánkovice či Hynčice klesly téměř na polovinu stavu z roku 1950.

Pokud se zaměříme na vývoj počtu obyvatel Broumovska od roku 1991, zjistíme, že u většiny obcí dochází k růstu. Ovšem u obcí jako Adršpach, Hynčice, Křinice, Meziměstí, Teplice nad Metují a Verněřovice se počet obyvatel i nadále snižuje. Například v Meziměstí klesl počet obyvatel od roku 1991 do roku 2001 o 144 lidí. Celkově ovšem na území celého Broumovska počet obyvatel za zmiňované období mírně vzrostl.

Vzdělanostní struktura, ekonomická aktivita a nezaměstnanost obyvatelstva

V komparativní analýze vzdělanosti obyvatelstva bude Broumovsko figurovat nadále mezi územími ČR s nejnižší vzdělaností úrovní obyvatelstva. Středoškolsky a vysokoškolsky vzdělané obyvatelstvo ztrácí region ve prospěch jiných okresů ČR.

Hlavní důvodem malého počtu vzdělaných lidí na Broumovsku je především nedostatek pracovních příležitostí. Pro nedostatek uplatnění v místě bydliště odcházejí z Broumovska středoškoláci či vysokoškoláci, kteří hledají pracovní příležitosti ve vnitrozemí.

V nejbližší budoucnosti se nějaké výraznější zlepšení nedá očekávat, neboť se neočekává, že by se situace s nabídkou pracovních příležitostí výrazně zlepšila. V současné době odcházejí mladí lidé studovat do velkých měst, a po ukončení studia tam zůstávají. Velkým problémem je dlouhodobý malý zájem investorů o Broumovsko, protože cena dopravy surovin i hotového zboží prodražují výrobu ve zdejších závodech.

Počet přiznaných a vyplácených dávek pomoci v hmotné nouzi ve správním území ORP Broumov ¹⁾ - prosinec 2021 (Údaje od Úřadu práce ČR, kontaktního pracoviště Broumov)			
Počet dávek celkem		262	
Z toho	Příspěvek na živobytí	Doplatek na bydlení	Mimořádné příspěvky
	177	76	9
Vyplacené dávky v Kč celkem za rok 2021		13 476 960 Kč	
Z toho	Příspěvek na živobytí	Doplatek na bydlení	Mimořádné příspěvky
	10 293 646 Kč	2 697 057 Kč	486 257 Kč

1) dle zákona č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi

Počet přiznaných a vyplácených příspěvků na péči ve správním obvodu ORP Broumov²⁾ – prosinec 2021 (Údaje od Úřadu práce ČR, kontaktního pracoviště Broumov)				
Počet přiznaných a vyplácených příspěvků na péči			664	
Z toho:	1. Stupeň	2. Stupeň	3. Stupeň	4. Stupeň
	208	229	151	76
Vyplacené příspěvky na péči v Kč celkem za rok 2021			50 147 300 Kč	

2) dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách

Nezaměstnanost v okrese Náchod k 31. 12. 2021 (Údaje od Úřadu práce ČR, kontaktního pracoviště Broumov)	
Počet uchazečů o zaměstnání	659
Ženy	312
Muži	347
Osoby se zdravotním postižením	96
Osoby bez zaměstnání do 3 měsíců	226
Osoby bez zaměstnání 3 – 5 měsíců	364
Osoby bez zaměstnání 5 – 9 měsíců	336
Osoby bez zaměstnání 9 – 12 měsíců	234
Osoby bez zaměstnání nad 24 měsíců	111
Míra nezaměstnanosti	6,49 %

Nezaměstnanost v obcích vybraného SO ORP

Období: 31. 12. 2020

Území: SO ORP Broumov

Obec	Uchazeči o zaměstnání v evidenci úřadu práce - dosažitelní ¹⁾		Podíl nezaměstnaných osob (v %) ²⁾		Pracovní místa v evidenci úřadu práce
	celkem	ženy	celkem	ženy	
Adršpach	18	10	5,64	6,29	1
Božanov	14	7	6,48	6,25	-
Broumov	370	164	8,02	7,11	52
Hejtmánkovice	9	5	2,33	2,65	10
Heřmánkovice	16	6	4,91	3,97	1
Hynčice	12	3	9,84	5,26	-
Jetřichov	12	5	4,10	3,94	1
Křínice	10	6	3,60	4,80	-
Martínkovice	16	5	5,15	3,73	-
Meziměstí	85	38	5,86	5,37	6
Otovice	13	5	6,10	5,10	-
Šonov	8	4	4,00	4,04	-
Teplice nad Metují	51	24	5,23	5,44	4
Vernéřovice	8	5	3,69	4,85	-

Poznámky

- 1) Dosažitelní uchazeči 15-64 ... Jedná se o uchazeče o zaměstnání ve věku 15-64, kteří mohou bezprostředně nastoupit do zaměstnání při nabídce vhodného pracovního místa, tj. evidovaní nezaměstnaní, kteří nemají žádnou objektivní překážku pro přijetí zaměstnání. Za dosažitelné se nepovažují uchazeči o zaměstnání ve vazbě, ve výkonu trestu, uchazeči v pracovní neschopnosti, uchazeči, kteří jsou zařazeni na rekvalifikační kurzy, nebo uchazeči, kteří vykonávají krátkodobé zaměstnání, a dále uchazeči, kteří pobírají peněžitou pomoc v mateřství nebo kterým je poskytována podpora v nezaměstnanosti po dobu mateřské dovolené.
- 2) MPSV počínaje lednem 2013 přešlo na nový ukazatel registrované nezaměstnanosti v ČR s názvem Podíl nezaměstnaných osob, který vyjadřuje podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15 – 64 let ze všech obyvatel ve stejném věku. Tento ukazatel nahrazuje doposud zveřejňovanou míru registrované nezaměstnanosti. Pro potřeby statistik z územního hlediska se vychází z počtu obyvatel v členění podle jednotlivých obcí, který se aktualizuje 1x ročně.

* zdroj: ČSÚ

Popis a analýza sociálních služeb poskytovaných ve správním obvodu ORP Broumov

Základní právní normou upravující oblast sociálních služeb je zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zákon o sociálních službách“) a jeho vyhláška č. 505/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení Zákona o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Oba předpisy nabyly účinnosti dne 1. 1. 2007.

Ve správním obvodu ORP Broumov dle monitoringu Odboru sociálních věcí a zdravotnictví MěÚ Broumov k **31.12.2018** působilo celkem **15 různých poskytovatelů** sociálních služeb, přičemž **9** poskytovatelů má sídlo přímo v regionu ORP Broumov (dále jen „místní poskytovatelé“ a „místní sociální služby“, **6** poskytovatelů sídlí mimo region (dále jen „externí poskytovatelé“ a „externí sociální služby“) které:

- a/ poskytují sociální služby přímo v regionu ORP Broumov (ambulantní, terénní)
- b/ mohou poskytovat sociální služby i občanům ORP Broumov v místě svého sídla (působišťě)

Výše uvedených **15 poskytovatelů** realizuje v různém rozsahu ve správním obvodu ORP Broumov k 31. 12. 2018 celkem **34 sociálních služeb**.

Počet poskytovatelů sociálních služeb ve správním obvodu ORP Broumov		
Sídlo poskytovatele	Počet poskytovatelů	Počet služeb
Poskytovatelé/služby se sídlem v ORP Broumov	9	25
Poskytovatelé/služby se sídlem mimo ORP Broumov, kteří působí v regionu ORP Broumov	5	8
Poskytovatelé/služby se sídlem mimo ORP Broumov, kteří poskytují občanům regionu ORP Broumov v místě svého působišťě	1	1
Celkem	15	34

Poskytovatelé sociálních služeb v regionu ORP Broumov

Poskytovatelem sociální služby je právnická nebo fyzická osoba, která má k této činnosti oprávnění na základě registrace dle Zákona o sociálních službách. Agendu registrace sociálních služeb vykonávají ze Zákona o sociálních službách krajské úřady příslušné dle místa trvalého nebo hlášeného pobytu fyzické osoby nebo sídla právnické osoby. Strukturu poskytovatelů působících ve správním obvodu ORP Broumov nebo poskytovatelů, kteří v rámci registrace sociální služby deklarují svou působnost i pro občany regionu ORP Broumov, z hlediska právní subjektivity znázorňuje níže uvedená tabulka.

Poskytovatelé sociálních služeb na území ORP Broumov dle právní subjektivity		
Právní subjektivita	Se sídlem v ORP Broumov	Se sídlem mimo ORP Broumov
Obce	1	0
Příspěvkové organizace	2	0
Organizační složky	3	0
Neziskové organizace	Spolek	2
	Církevní organizace	0
	Obecně prospěšná společnost	3
	Zájmové sdružení	0
	Ústav	1
Akciová společnost	1	0
Společnost s ručením omezeným	0	0
Celkem	8	5

Sociální služby v ORP Broumov dle formy poskytování

Dle ust. § 33 Zákona o sociálních službách členíme sociální služby z hlediska formy na služby ambulantní, terénní a pobytové.

Ambulantní služby – Služby, za kterými osoba dochází, je doprovázena či dopravována do zařízení sociálních služeb, přičemž součástí služby není ubytování v těchto zařízeních.

Terénní služby – Služby, které jsou osobě poskytovány v jejím přirozeném sociálním prostředí, přičemž přirozeným sociálním prostředím dle ust. § 3 písm. d) Zákona o sociálních službách rozumíme především rodinu, domácnost, místo, kde osoby pracují, vzdělávají se, realizují běžné sociální aktivity.

Pobytové služby – Služby, které jsou spojené s ubytováním uživatelů v zařízení sociálních služeb.

Následující tabulka přehledně zachycuje sociální služby působící v ORP Broumov k 31.12.2021 dle formy poskytování. Ve struktuře místních sociálních služeb jsou tyto z hlediska formy rovnoměrně zastoupeny. U služeb externích poskytovatelů se jedná logicky ve všech případech o terénní sociální služby.

Počty sociálních služeb v ORP Broumov dle formy poskytování		
Forma poskytování	Počet poskytovatelů	Počet služeb
Ambulantní	4	6
Terénní	5	5
Pobytová	3	5
Celkem	12	16

Sociální služby v ORP Broumov z hlediska druhu služby

Zákon o sociálních službách rozlišuje celkem **tři druhy** sociálních služeb, a to sociální poradenství, služby sociální péče a služby sociální prevence.

Služby sociálního poradenství – jsou dle ust. § 37 Zákona o sociálních službách členěny na:

a/ základní sociální poradenství, jehož obsahem je předání informací potřebných pro řešení nepříznivé situace, jde o základní činnost při poskytování všech druhů sociálních služeb. Poskytování základního sociálního poradenství je součástí pracovní náplně všech sociálních pracovníků.

b/ odborné sociální poradenství, které se specializuje na potřeby určité vymezené sociální skupiny (občanské poradny, manželské a partnerské poradny, poradny pro osoby se zdravotním postižením, poradny po oběti trestných činů a domácího násilí, součástí odborného poradenství je i půjčování kompenzačních pomůcek).

Služby sociální péče – dle ust. § 38 Zákona o sociálních službách napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem podpořit život v jejich přirozeném prostředí a umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti, a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.

Služby sociální prevence – dle ust. § 53 Zákona o sociálních službách napomáhají zabránit sociálnímu vyloučení osob, které jsou ohroženy pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a oprávněných zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby. Cílem služeb sociální prevence je napomáhat osobám k překonání jejich nepříznivé sociální situace a chránit společnost před vznikem a šířením nežádoucích společenských jevů.

Následující tabulka přehledně zachycuje sociální služby působící v ORP Broumov k 31.12.2018 dle jejich druhu. Z hlediska četnosti je zřejmé, že **ve struktuře místních sociálních služeb převažují služby sociální péče**, které jsou z hlediska cílové skupiny zaměřeny na seniory a osoby se zdravotním postižením (pečovatelské služby, domovy pro seniory, domov se zvláštním režimem), služby odborného poradenství jsou zastoupeny 5x, služby sociální prevence 7x.

U **sociálních služeb externích poskytovatelů** pak na území ORP Broumov dominují služby sociální prevence (terénní programy).

Počty sociálních služeb v ORP Broumov dle druhu služby		
Druh služby	Se sídlem v ORP Broumov	Se sídlem mimo ORP Broumov
Odborné sociální poradenství	1	4
Služby sociální péče	6	0
Služby sociální prevence	2	5
Celkem	9	9

V níže uvedené tabulce je obsažen výčet poskytovatelů se sídlem ve správním obvodu ORP Broumov a jimi poskytovaných sociálních služeb dle stavu k 31.12.2021. Typ příslušné služby je v pravém sloupci doplněn určením služby dle formy jejího poskytování (ambulantní, terénní, pobytová forma služby).

Poskytovatelé/sociální služby sídlící ve správním obvodu ORP Broumov	
Centrum sociálních služeb Naděje Broumov Jiráskova 193, 55001 Broumov příspěvková organizace města Broumov Domov pro seniory	Služby sociální péče (pobytová služba)
Centrum sociálních služeb Naděje Broumov Dělnické domy 78, 55001 Broumov příspěvková organizace města Broumov Pečovatelská služba	Služby sociální péče (terénní služba)
	Služby sociální péče (ambulantní služba)
Centrum sociálních služeb Naděje Broumov Na Příkopech 33, 55001 Broumov příspěvková organizace města Broumov Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	Služby sociální prevence (ambulantní služba)
	Služby sociální prevence (terénní služba)
Centrum sociálních služeb Naděje Broumov Na Příkopech 33, 55001 Broumov příspěvková organizace města Broumov Odborné sociální poradenství	Sociální poradenství (ambulantní služba)
Začít spolu z. s. Soukenická 16, 550 01 Broumov Nezisková organizace – zapsaný spolek Sociálně aktivizační služba pro rodiny s dětmi	Služby sociální prevence (ambulantní služba)
	Služby sociální prevence (terénní služba)
Město Broumov, Komenského 275 550 01 Broumov Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Úsek sociálních pracovníků obce	Sociální poradenství
Město Broumov, Komenského 275 550 01 Broumov Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, Činnost sociálního kurátora	Sociální poradenství
Město Broumov, Komenského 275 550 01 Broumov Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, oddělení sociálně-právní ochrany dětí, úsek náhradní rodinné péče	Sociální poradenství

Město Broumov, Komenského 275 550 01 Broumov Odbor sociálních věcí a zdravotnictví, oddělení sociálně-právní ochrany dětí, úsek sociální kurately pro děti a mládež, úsek opatrovnictví	Sociální poradenství
Domov Dolní zámek Teplice nad Metují náměstí Aloise Jiráska 44, 549 57 Teplice nad Metují Domov se zvláštním režimem	Základní sociální poradenství (pobytová služba)
	Služby sociální péče (pobytová služba)
	Domovy se zvláštním režimem (pobytová služba)
Město Meziměstí 5. května 421, 549 81 Meziměstí organizační složka města Meziměstí Pečovatelská služba	Služby sociální péče (terénní služba)
	Služby sociální péče (ambulantní služba)
Město Teplice nad Metují Rooseveltova 15, 549 57 Teplice nad Metují organizační složka města Teplice nad Metují Pečovatelská služba	Služby sociální péče, sociální poradenství (terénní služba)
	Služby sociální péče, sociální poradenství (ambulantní služba)
Město Teplice nad Metují Rooseveltova 15, 549 57 Teplice nad Metují organizační složka města Teplice nad Metují Sociální služby a sociální péče	Sociální poradenství
Oblastní nemocnice Náchod Nemocnice Broumov, Smetanova 91 550 01 Broumov Oddělení zdravotně sociální péče – „sociální lůžka“	Služby sociální péče, sociální poradenství (pobytová)
Úřad práce České republiky Kontaktní pracoviště Broumov, Stanislava Opočenského 60, 550 01 Broumov	Sociální poradenství

V níže uvedené tabulce je obsažen přehledný výčet dalších poskytovatelů sociálních služeb se sídlem mimo správní obvod ORP Broumov, které k datu 31. 12. 2021 působí i v regionu Broumova terénní či ambulantní formou nebo které jsou dostupné i pro občany Broumova přímo v místě svého sídla.

Poskytovatelé/sociální služby sídlící mimo správní obvod ORP Broumov s dostupností pro jeho občany	
Aspekt z. s. Palackého 71, 547 01 Náchod nezisková organizace – zapsaný spolek	Služby sociální prevence
Aufori, o. p. s. Habrmanova 136/3, 500 02 Hradec Králové nezisková organizace – obecně prospěšná společnost	Sociální poradenství
	Služby sociální prevence
Centrum sociální pomoci a služeb o.p.s. Manželská a rodinná poradna Hálkova 432, 547 01 Náchod nezisková organizace – obecně prospěšná společnost	Sociální poradenství
Laxus z. ú./Centrum terénních programů Královéhradeckého kraje Říční 1252/3a, 500 02 Hradec Králové nezisková organizace – zapsaný ústav	Sociální poradenství
	Služby sociální prevence
Laxus z. ú. – Ambulantní centrum Náchod Krámská 29, 547 01 Náchod nezisková organizace – zapsaný ústav	Sociální poradenství
	Služby sociální prevence
Most k životu o.p.s. Šikmá 300, 541 01 Trutnov obecně prospěšná společnost Azylový dům	Azylové domy
Péče o duševní zdraví z. s. Tyršova 59, 547 01 Náchod zapsaný spolek	Sociální poradenství
	Služby sociální prevence
Stacionář Cesta Náchod z.ú. Na Vyšehradě 67, 547 01 Náchod nezisková organizace – zapsaný spolek	Denní stacionář
	Odlehčovací služba
	Chráněné bydlení
Oblastní charita Náchod SV. ANNA Domov pro matky s dětmi Náchod Borská 621, 547 01 Náchod církvní nezisková organizace	Azylové domy

Oblastní charita Náchod Dům na půli cesty MIýnská 189, 547 01 Náchod církevní nezisková organizace Azylový dům pro mladé ve věku 18 – 33 let	Azylové domy
	Domy na půl cesty
Domov důchodců Police nad Metují Na Sibiři 149,549 54 Police nad Metují příspěvková organizace Královéhradeckého kraje Domov pro seniory	Služby sociální péče (pobytová služba)
Domov důchodců Malá Čermná „Bohemia“ Malá Čermná 42, 549 31 Hronov příspěvková organizace Královéhradeckého kraje Domov pro seniory	Služby sociální péče (pobytová služba)
Senior centrum Malá Čermná Malá Čermná 42 549 31 Hronov soukromé zařízení f. AHC a.s., Budějovická 778/3,140 00 Praha 4	Služby sociální péče (pobytová služba)
Oblastní charita Hradec Králové Dům Matky Terezy U Mostku 472/5, 503 41 Hradec Králové 7 – Pouchov církevní nezisková organizace Azylový dům pro muže	Azylové domy
Oblastní charita Červený Kostelec Hospic Anežky České 5. května 1170, 549 41 Červený Kostelec církevní nezisková organizace Pobytové zařízení zajišťující péči těžce nemocné	Služby sociální a zdravotní péče (pobytová služba)
	Služby sociální a zdravotní péče (mobilní hospicová služba)
Oblastní charita Červený Kostelec Domov svatého Josefa Žireč 1, 544 04 Dvůr Králové nad Labem církevní nezisková organizace Pobytové zařízení zajišťující péči o nemocné roztroušenou sklerózou	Služby sociální a zdravotní péče (pobytová/odlehčovací služba)
	Odborné poradenství

Přehled prioritních oblastí, cílů a opatření

CÍL	OPATŘENÍ	SENIORI A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM
1.1.		Podpora dostupnosti sociálních služeb a navazujících aktivit pro seniory a osoby se zdravotním postižením poskytovaných terénní a ambulantní formou v potřebném rozsahu
	1.1.1.	Zajištění dostatečné kapacity a dostupnosti terénní a ambulantní pečovatelské služby v rámci celého území ORP Broumov
	1.1.2.	Zřizování a provozování domů pečovatelskou službou (komunitních domů pro seniory) – zajištění dostatečného počtu bytů zvláštního určení pro seniory a osoby se zdravotním postižením
	1.1.3.	Zřízení denního stacionáře pro seniory a osoby zdravotně postižené
	1.1.4.	Podpora odborného poradenství osobám s demencí, jejich rodinám a pečujícím osobám
1.2.		Podpora a rozvoj nových sociálních služeb v ORP Broumov
	1.2.1.	Podpora záměru zřízení pobytové či terénní odlehčovací služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
	1.2.2.	Podpora záměru vzniku denního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením

1.3.		Podpora dostupnosti sociálních služeb seniorům a osobám s různým zdravotním postižením poskytovaných pobytovou formou
	1.3.1.	Rekonstrukce a přístavba Domova pro seniory v Broumově – navýšení kapacity na zhruba 70 - 75 lůžek
	1.3.2.	Část rekonstruovaného Domova pro seniory v Broumově registrovat a provozovat jako domov se zvláštním režimem pro klienty se stařeckými demencemi (cca 20 lůžek)
	1.3.3.	V rámci Centra sociálních služeb Naděje Broumov zřídit a provozovat odlehčovací službu pro seniory a osoby zdravotně postižené
	1.3.4.	Zřizování potřebného počtu sociálních lůžek v broumovské nemocnici
1.4.		Podpora a rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním
	1.4.1.	Podpora rozšiřování činnosti terénních služeb pro osoby s duševním onemocněním – Péče o duševní zdraví (PDZ) Náchod – v rámci spádového území ORP Broumov
	1.4.2.	Podpora provozu detašovaného ambulantního pracoviště Centra duševního zdraví (CDZ) Náchod pro osoby s duševním onemocněním v Broumově
	1.4.3.	Podpora provozu ordinace odborného lékaře – psychiatra – v rámci ambulantního pracoviště CDZ v Broumově
	1.4.4.	Podpora zřízení či výstavby chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním v počtu 6 - 10 lůžek

	1.4.5.	Podpora zajištění služeb sociální rehabilitace pro doprovázení osob s duševním onemocněním v chráněném bydlení
1.5.		Podpora mobility seniorů a osob zdravotně postižených
	1.5.1.	Podpora zřizování a rozvoje služeb senior-taxi
	1.5.2.	Podpora projektů na bezbariérové úpravy veřejných budov a zdravotnických zařízení
	1.5.3.	Podpora projektů na bezbariérové úpravy veřejných komunikací, dopravních terminálů, nádraží a další obecní infrastruktury
CÍL	OPATŘENÍ	RODINY, DĚTI A MLÁDEŽ
2.1.		Podpora a rozvoj sítě sociálních služeb a navazujících aktivit pro rodiny s dětmi ohroženými nepříznivou sociální situací
	2.1.1.	Podpora činnosti terénních i ambulantních sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi ohroženými sociálním vyloučením či nepříznivou sociální situací s možností rozšiřování do spádových obcí ORP Broumov
	2.2.2.	Podpora činnosti odborných sociálních, poradenských a navazujících služeb pro rodiny s dětmi ohroženými nedostatečnými kompetencemi rodičů a výchovnými problémy
	2.2.3.	Posilování a rozvoj systému podpory náhradní rodinné péče pro rodiče, jejichž děti jsou umístěny do náhradní péče

	2.2.4.	Podpora a rozvoj činnosti školních psychologů
2.2.		Podpora doučování a posilování rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí
	2.2.1.	Aktivity sociálně aktivizačních služeb zaměřovat i na posilování kompetencí rodičů v oblasti vzdělávání a doučování svých dětí
	2.2.2.	Podpora aktivit školských zařízení v oblasti doučování dětí ze znevýhodněného socio-kulturního prostředí nebo s hendikepy v oblasti vzdělávání
	2.2.3.	Zřizování předškolních přípravných ročníků pro eliminaci hendikepů dětí ze znevýhodněného prostředí před nástupem na základní školu
2.3.		Podpora a realizace preventivních programů a aktivit pro děti
	2.3.1.	Posouzení záměru vzniku nízkoprahového zařízení pro děti a mládež
	2.3.2.	Tvorba a využívání preventivních programů pro děti a rodiče v rámci SAS
	2.3.3.	Využívání preventivních programů v rámci škol a školských zařízení
	2.3.4.	Vytváření a rozšiřování volnočasových aktivit pro děti a mládež

2.4.		Podpora dostupného a krizového bydlení
	2.4.1.	Podpora zajištění dostupného bydlení pro mladé začínající rodiny, rodiny samoživitelů a další nízkopříjmové skupiny obyvatel
	2.4.2.	Zřizování krizového bydlení
CÍL	OPATŘENÍ	OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM
3.1.		Zajištění dostupnosti ambulantních a pobytových služeb pro osoby bez přístřeší
	3.1.1.	Zajištění provozu denního centra – sociální zázemí pro osoby bez domova
	3.1.2.	Posouzení možnosti způsobu zřízení krizového ubytovacího zařízení pro osoby bez domova
3.2.		Podpora a rozvoj služeb pro osoby závislé na návykových látkách
	3.2.1	Podpora preventivních terénních programů pro uživatele návykových látek v rámci ORP Broumov
	3.2.2.	Podpora činnosti adiktologické poradny v Náchodě a rozšíření její kapacity

3.3.		Podpora a rozvoj odborného sociálního poradenství
	3.3.1.	Zřizování, podpora a posilování služeb odborného sociálního poradenství s důrazem na pracovní-právní a dluhovou problematiku
3.4.		Podpora řešení problémů v sociálně vyloučených či problémových lokalitách
	3.4.1.	Podpora a zajištění terénní sociální práce v lokalitách
	3.4.2.	Podpora aktivit a realizace projektů na podporu prevence kriminality a dalších negativních společenských jevů v lokalitách
CÍL	OPATŘENÍ	VŠECHNY CÍLOVÉ SKUPINY V ORP BROUMOV
4.1.		Na území ORP Broumov je nastaven a realizován funkční systém podpory sociálních služeb, registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a dalších navazujících aktivit
4.2.		Podpora a zavádění systému sociálního či dostupného bydlení
4.3.		Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnaných
4.4.		Podpora rozvoje a posilování sociální práce na obcích

CÍL	OPATŘENÍ	PODPORA SYSTÉMU PLÁNOVÁNÍ A POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB
5.1.		Pravidelná setkávání a nastavení spolupráce se zástupci obcí v území ORP Broumov
5.2.		Pravidelné vyhodnocování plnění Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro ORP Broumov pro období 2023 – 2027
5.3.		Zajištění informovanosti občanů
5.4.		Zvyšování informovanosti odborné veřejnosti
5.5.		Sběr informací o potřebách cílových skupin Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro ORP Broumov pro období 2023 – 2027

1. PRIORITY OBLAST – SENIOŘI A OSOBY SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM

Správní území ORP Broumov (Broumovsko) leží na severovýchodě Královéhradeckého kraje v Broumovském výběžku, který je ze tří stran obklopený hranicí s Polskem, ze čtvrté strany tvoří přírodní hranici horský systém Broumovské stěny. Tato územní odloučenosti v rámci ČR dlouhodobě způsobuje mnohé hendikepy, které negativně ovlivňují sociální prostředí v regionu.

Díky své poloze Broumovsko dlouhodobě bojuje s nedostatkem pracovních příležitostí i nadprůměrně vysokou nezaměstnaností, což má za následek výrazné sociální znevýhodnění poměrně velkého počtu rodin i jednotlivců v rámci celého území ORP Broumov, které se projevuje řadou faktorů: závislost na sociálních dávkách, hmotná nouze, chudoba, vysoké procento zadlužení, problémy s řešením finančně dostupného bydlení. Díky těmto faktorům se náš region stále potýká i s úbytkem obyvatel a odlivem zejména mladších lidí v produktivním věku po ukončení vzdělávání na středních či vysokých školách, kteří odcházejí za lépe placenou prací i lepším bydlením do vnitrozemí.

Naopak zůstávají lidé starší, v neproduktivním věku, senioři, zdravotně postižení či lidé s nízkým stupněm vzdělání – často nezaměstnaní s nízkými příjmy či v hmotné nouzi, kteří zde zůstávají s ohledem na relativně dostupné a méně nákladné bydlení či na osobní vazby k regionu.

Jak ukazuje demografický vývoj, skupina lidí v seniorském věku bude v budoucím období neustále narůstat, bude růst i počet osob závislých na pomoci druhé fyzické osoby, případně na sociálních službách. Bude se zvyšovat počet osob ve 3. a 4. stupni závislosti příspěvku na péči, bude se zvyšovat i počet osob se syndromem demence (uvádí se, že v celém kraji žije cca 8 800 osob s demencí).

Tímto se postupně zhoršuje socio-demografická struktura obyvatel regionu Broumovska. Populace v regionu tak s ohledem na průměrný věk obyvatel stárne, a to nejen díky prodlužování věku dožití, což potvrzuje i sledování demografického vývoje v Královéhradeckém kraji i na Broumovsku.

Stále více seniorů se stává závislými na pomoci jiných osob a stále více jich je závislých na pomoci sociálních služeb, kterých je v odloučeném regionu Broumovska nedostatek jak z pohledu nabídky služeb, tak mnohdy i z pohledu jejich kapacity. Nejvíce se tento problém projevuje v oblasti pobytových služeb pro seniory a zdravotně postižené, kteří s ohledem na jejich zdravotní stav a možnosti rodiny či terénních sociálních služeb již nemohou pobývat v jejich přirozeném prostředí.

Jediným pobytovým zařízením tohoto typu v regionu Broumovska je Domov pro seniory Centra sociálních služeb Naděje Broumov, které je příspěvkovou organizací zřizovatele města Broumov.

Historicky v regionu Broumovska působil ještě Domov pro seniory Teplice nad Metují, který měl kapacitu okolo 65 pobytových míst. Jeho zřizovatel, Královéhradecký kraj, však před několika lety rozhodl o transformaci zařízení na Domov se zvláštním režimem pro osoby se sníženou soběstačností z důvodu následků závislosti na alkoholu a návykových látkách. Tím významně v regionu klesla kapacita a dostupnost pobytových sociálních služeb pro seniory a výrazně tak stoupl počet žádostí o přijetí do Domova pro seniory v Broumově, který dlouhodobě výrazně převyšuje jeho kapacitní možnosti.

Převážná většina stávajících klientů domova je ve 3. a 4. stupni závislosti na péči a neustále je řada žadatelů v těchto nejvyšších stupních závislosti, kteří často musí čekat na přijetí do domova v broumovské nemocnici na lůžkách následné péče či na sociálních lůžkách. I zde je však kapacita dlouhodobě výrazně naplněna, nehledě na kapacitní zatížení zdravotnických zařízení klienty, kteří již nevyžadují akutní léčbu. V návaznosti na to se zřizovateli, městu Broumov, povedlo v roce 2019 postupně navýšit kapacitu z původních 34 na 42 pobytových míst, a to výhradně z vlastních prostředků.

Ani toto navýšení však nijak výrazně nevyřešilo poptávku po službě a její dostupnost pro potřebné občany z regionu. Nezbytnost rozšiřování pobytových služeb pro seniory v návaznosti na demografický vývoj je popsána i ve strategických dokumentech rozvoje sociálních služeb Královéhradeckého kraje, přičemž aktuálním podporovaným záměrem kraje v návaznosti na jejich strategii je navýšení kapacity Domova pro seniory v Broumově na cca 70 pobytových míst, aby v příštích letech byla zajištěna na Broumovsku potřebná dostupnost služby.

Nicméně navyšování kapacity pobytových míst s sebou přináší i potřebu navýšení personálu i jejich pracovního i dalšího sociálního a technického zázemí domova tak, aby zařízení naplňovalo současné standardy pro poskytování pobytových služeb pro seniory. To však vyžaduje významné stavební úpravy či přístavby stávající budovy, které obnáší nemalé investiční náklady, které zřizovatel v žádném případě není schopen investovat z vlastního rozpočtu.

Navíc se jedná o zařízení, které nebude sloužit pouze občanům města Broumova, ale je kalkulováno s jeho regionální působností, kdy přibližně 20% klientů z celkové kapacity zařízení by mělo pocházet z okolních spádových obcí regionu. Tím by měla být zajištěna dostupnost uvedené sociální služby pro potřebné seniory z celého regionu Broumovska.

Občané se zdravotním postižením tvoří další významnou skupinu uživatelů sociálních služeb se specifickými potřebami. Poskytované služby jsou zaměřeny na péči, rehabilitaci a integraci osob, které mají sníženou aktivitu a omezenou možnost společenské participace.

Téměř 36 % úvazku pracovníku přímé péče v registrovaných sociálních službách podporovaných z rozpočtu města tvořily úvazky pracovníků služeb zacílených na skupinu osob se zdravotním postižením, přičemž byly zastoupeny služby pro všechny typy postižení.

Poslední roky dochází k rozvoji služeb pro osoby s duševním onemocněním i osoby s poruchou autistického spektra, přesto se kapacity služeb jeví jako nedostatečné.

1.1. Cíl	Podpora dostupnosti sociálních služeb a navazujících aktivit pro seniory a osoby se zdravotním postižením poskytovaných terénní a ambulantní formou v potřebném rozsahu
Charakteristika	<p>Dlouhodobým trendem v oblasti služeb sociální péče je umožnit seniorům setrvat co nejdéle v přirozeném prostředí rodiny a přátel, a to i v období závislosti na pomoci druhých z důvodu nemoci, stáří, absence rodiny, případně i v posledním období života.</p> <p>Je tedy nezbytné zajistit dostatečnou kapacitu kvalitních terénních služeb, a to jak sociálních, tak i návazných služeb zdravotních, tj. ošetrovatelské služby a služby domácí hospicové péče.</p> <p>Terénní formu pak vhodně doplují služby ambulantní, které umožňují seniorům závislým na pomoci druhých pobývat v průběhu dne v tzv. domovinkách a umožňují osobám blízkým vést běžný život, tj. uchovat si zaměstnání i vlastní osobní život.</p> <p>Sociální služby a navazující aktivity poskytované terénní i ambulantní formou tvoří v ORP Broumov ucelený a funkční systém vzájemně propojených služeb, jehož cílem je koncepcí podpora domácí péče o seniory a podpory optimální kvality života.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<ul style="list-style-type: none">1.1.1. Zajištění dostatečné kapacity a dostupnosti terénní a ambulantní pečovatelské služby v rámci celého území ORP Broumov1.1.2. Zřizování a provozování domů s pečovatelskou službou (komunitních domů pro seniory) – zajištění dostatečného počtu bytů zvláštního určení pro seniory a osoby se zdravotním postižením1.1.3. Zřízení denního stacionáře pro seniory a osoby zdravotně postižené1.1.4. Podpora odborného poradenství osobám s demencí, jejich rodinám a pečujícím osobám

Opatření č. 1.1.1.	Zajištění dostatečné kapacity a dostupnosti terénní a ambulantní pečovatelské služby v rámci celého území ORP Broumov
Charakteristika	<p>Pečovatelská služba zajišťuje terénní či ambulantní formou služby osobní péče o uživatele v širokém spektru jejich fyzického a psychického omezení včetně paliativní péče. Cílem činnosti pečovatelské služby je umožnit seniorům zůstat co nejdéle ve svém přirozeném domácím prostředí.</p> <p>V souladu s prognózami vývoje obyvatelstva ORP Broumov, tzn. prodlužování věku a zvyšujícího se podílu seniorů na celkové populaci, je nezbytné počítat s potřebou zvýšení kapacit terénních a ambulantních služeb.</p> <p>Pečovatelská služba je ekonomicky nejúspěšnější formou sociální péče a tvoří jednu z nejdůležitějších složek systému terénních služeb na území města i celého území ORP Broumov, která musí reagovat na nové společenské fenomény: prodlužování období závislosti na péči druhé osoby, úbytek rodinné péče, kratší hospitalizace, přání seniorů setrvat ve vlastní domácnosti, zhoršené podmínky péče s ohledem na vybavení domácnosti uživatele služby.</p> <p>Pro zajištění dostupnosti služby v potřebném rozsahu všem osobám potřebujícím péči v regionu je třeba rozšiřovat časovou působnost služby dle potřeb občanů a finančních možností. Počty úvazků pracovníků v přímé péči i sociálních pracovníků dané služby musí přímo reagovat na poptávku po službě, kdy postupně vzrůstají požadavky na počty i rozsah úkonů přímé péče, ale současně je nutno reagovat na požadavky poskytování péče i o víkendech a svátcích nebo v pozdních odpoledních a večerních hodinách.</p> <p>Pro podporu využívání terénní péče v domácím prostředí je žádoucí rozšiřovat nabídku i kvalitu pečovatelské služby v rámci celého regionu a v souladu s tímto realizovat informační kampaň zaměřenou zejména na seniory, pečující osoby, zástupce obcí či lékaře.</p>
Předpokládané dopady	<p>Dostatečná kapacita i rozsah poskytování pečovatelské služby podpoří kvalitu života seniorů a osob ZP i primární potřebu jejich setrvání v domácím prostředí co nejdéle. Sníží se tlak na jejich umístění v pobytových zařízeních, případně sníží potřebu prodloužených nebo opakovaných hospitalizací. Vetší spolupráce mezi poskytovateli zvýší efektivnost využití služeb. Lepší dostupnost a dostatečná kapacita služby, zajistí i účinnou pomoc rodinným příslušníkům a pečujícím osobám pro lepší zvládnání péče o své blízké, jejich aktivizaci a snižování negativních dopadů jejich zdravotního postižení na zvládnání běžného života.</p> <p>Společným požadavkem Královéhradeckého kraje na všechny poskytovatele pečovatelských služeb je zajištění dostupnosti pečovatelské služby 7 dnů v týdnu, minimálně 11 hodin denně při četnosti poskytnutí pečovatelských úkonů 5krát denně. Tato kritéria aktuálně nejsou schopny naplnit menší pečovatelské služby měst Teplice nad Metují a Meziměstí, které na to nemají kapacity. Splňuje je pouze Pečovatelská služba (PS) Broumov. Z uvedených důvodů by z pohledu Kraje bylo řešením spojení zmiňovaných tří pečovatelských služeb pod jednoho poskytovatele – PS Broumov. K této problematice byl v rámci projektu Kraje zpracován i dokument „Koncepte sloučení Pečovatelské služby Meziměstí, Pečovatelské služby Teplice nad Metují a Pečovatelské služby Broumov“, který analyzuje aktuální stav, vytíženost i další charakteristiky služeb společně s předpokládanými ekonomickými dopady možného sloučení služeb.</p>

Opatření č. 1.1.2.	Zřizování a provozování domů s pečovatelskou službou (komunitních domů pro seniory) – zajištění dostatečného počtu bytů zvláštního určení pro seniory a osoby se zdravotním postižením
Charakteristika	<p>Pečovatelská služba zajišťuje služby uživatelům v širokém spektru jejich fyzického a psychického omezení včetně paliativní péče. Cílem činnosti pečovatelské služby je umožnit seniorům zůstat co nejdéle ve svém přirozeném domácím prostředí.</p> <p>V souladu s prognózami vývoje obyvatelstva ORP Broumov, tzn. prodlužování věku a zvyšujícího se podílu seniorů na celkové populaci, je nezbytné počítat s potřebou zvýšení kapacit terénních a ambulantních služeb.</p> <p>Pečovatelská služba je ekonomicky nejúspornější formou péče a tvoří jednu z nejdůležitějších složek systému terénních služeb na území města, která musí reagovat na nové společenské fenomény: prodlužování období závislosti na péči druhé osoby, úbytek rodinné péče, kratší hospitalizace, přání seniorů setrvat ve vlastní domácnosti, zhoršené podmínky péče s ohledem na vybavení domácnosti uživatele služby.</p> <p>Postupné zvyšování úvazku pečovatelek a sociálních pracovníků v přímé péči bude přímo reagovat na poptávku po službě, kdy vzrůstají požadavky na péči ve večerních hodinách o víkendech a o svátcích.</p> <p>Pro podporu využívání terénní péče v domácím prostředí je žádoucí rozšiřovat kvalitu pečovatelské služby v regionu zaměřením zejm. na péčové úkony a v souladu s tímto realizovat informační kampaň zaměřenou zejm. na seniory, pečující osoby, zástupce obcí či lékaře.</p> <p>Pro zajištění dostupnosti služby v potřebném rozsahu všem osobám potřebujícím péči v regionu je třeba rozšiřovat časovou působnost služby dle potřeb občanů a finančních možností.</p>
Předpokládané dopady	<p>Dostatečná kapacita i rozsah poskytování pečovatelské služby naplní cíl setrvání uživatele v domácím prostředí co nejdéle, sníží tlak na umístění v rezidenčních zařízeních, sníží frekvenci prodloužených nebo opakovaných hospitalizací (překlady), podpoří kvalitu života senioru. Větší spolupráce mezi poskytovateli zvýší efektivnost využití služeb.</p> <p>Lepší dostupnost a dostatečná kapacita služby, možnost setrvání osob s různým typem postižení v přirozeném prostředí, aktivizace, účinná pomoc rodinným příslušníkům či jiným pečovatelům, snižování negativních dopadů zdravotního postižení na zvládání běžného života.</p> <p>Požadavkem Královéhradeckého kraje je dostupnost pečovatelské služby 7 dnů v týdnu, minimálně 11 hodin denně, četnost poskytnutí úkonu 5krát denně. Toto kritérium aktuálně nejsou schopny naplnit menší pečovatelské služby měst Teplice nad Metují a Meziměstí, které na to nemají kapacity. Splňuje ji pouze Pečovatelská služba (PS) Broumov. Z uvedených důvodů by z pohledu Kraje bylo řešením spojení zmiňovaných tří pečovatelských služeb pod jednoho poskytovatele – PS Broumov. K této problematice byla v rámci projektu Kraje zpracována</p>

Opatření č. 1.1.3.	Zřízení denního stacionáře pro seniory a osoby zdravotně postižené
Charakteristika	<p>Odlehčovací služby a denní stacionáře poskytují nejčastěji ambulantní a krátkodobé pobytové služby seniorům a zdravotně postiženým, kteří potřebují náročnější a pravidelnou péči, a to zejména při onemocnění Alzheimerovou chorobou nebo jinými typy demencí a duševních onemocnění. Odlehčovací službu lze poskytovat i terénní formou přímo v domácnostech klientů, a to zejména případech, kdy je zhoršená mobilita klienta, případně je-li nutno dočasně (po delší dobu) zajistit péči nebo dohled u osoby se zdravotním omezením, které již nemůže v rámci běžných pečovatelských úkonů zajistit pečovatelská služba</p> <p>Denní stacionáře podporuje aktivizaci zdravotně postižených osob k zachování soběstačnosti a zároveň výrazně pomáhá ulehčit pečujícím rodinám, kdy pečující osoby mohou i nadále realizovat své běžné denní činnosti a zájmy, případně umožní vykonávat i standardní povolání bez výrazného omezení s vědomím, že je o jejich rodinného příslušníka v době jejich nepřítomnosti postaráno.</p> <p>Služba podporuje především setrvání klienta v jeho přirozeném domácím prostředí co nejdéle dobu, bez nutnosti dlouhodobého umístění do nákladných pobytových zařízení, lépe jej začleňuje do společnosti a pomáhá zachovat jeho základní dovednosti. Je výrazným doplňujícím prvkem terénních pečovatelských služeb a podporou pro domácí péči. Zpravidla se jedná o malokapacitní zařízení s cílem individuální péče zejména o osoby s demencí a obdobným duševním postižením. Potřeba i kapacita služby bude průběžně posuzována s ohledem na aktuální poptávku.</p> <p>Pobytové či ambulantní odlehčovací služby, včetně denního stacionáře a střediska osobní hygieny je vhodné zakomponovat do prostor Domova pro seniory Naděje Broumov nebo využít prostor a vybavení Domů s pečovatelskou službou.</p>
Předpokládané dopady	<p>Odlehčovací služba v jakékoliv formě umožní pečujícím osobám dočasně zajistit péči o osobu, o kterou standardně celodenně pečují, a to z různých důvodů, které u pečujících osob mohou kdykoliv nastat (indispozice, vyčerpání, nemoc, hospitalizace, čerpání dovolené apod.). Cílem služby je umožnit pečující fyzické osobě mimo jiné i nezbytný odpočinek, regeneraci sil a podporu dalších svépomocných aktivit pečujících osob.</p> <p>Denní stacionář může každodenně umožnit pečujícím osobám m. j. výkon povolání i dalších běžných denních aktivit, které standardně pečující osoby nemohou vykonávat z důvodu celodenní péče o osobu blízkou, přičemž tato osoba se denně navrácí do svého přirozeného prostředí.</p> <p>Osobám se sníženou soběstačností z důvodu věku, chronického onemocnění nebo zdravotního postižení, o které je jinak pečováno v jejich přirozeném prostředí příbuznými, odlehčovací služby dočasně umožní pobývat v zařízení, které zajistí komplexní celodenní péči, která dočasně nahradí péči fyzické osoby blízké do doby jejího návratu domů.</p> <p>Důležitým dopadem je i snížení nároků na běžné pobytové služby pro danou cílovou skupinu občanů a v neposlední řadě se jedná o levnější způsob poskytování péče než běžné pobytové služby.</p>

Opatření č. 1.1.4.	Podpora odborného poradenství osobám s demencí, jejich rodinám a pečujícím osobám
Charakteristika	<p>Vzhledem k nárůstu seniorů s demencí je nutné věnovat zvýšenou pozornost nastavení odborného poradenství pro nemocné a jejich rodiny.</p> <p>V rámci tohoto opatření se uvažuje o zřízení Kontaktního místa při Centru sociálních služeb Naděje Broumov jako nástroje pro poskytování zmiňovaného odborného poradenství, která by byla zahájena v roce 2024 po předchozím získání certifikátu Vážka, který na základě auditu kvality poskytované péče osobám s demencí přiděluje Česká alzheimerská společnost (CALS).</p> <p>Kontaktní místo poskytuje konzultace, poradenství, přímou podporu a pomoc rodinným pečovatelům, samotným osobám s demencí v rámci prevence (včasné zahájení léčby a režimových opatření výrazně nemoc oddálí). Organizuje svépomocné skupiny a realizuje osvětovou Činnost v rámci aktivity péče osoby s Alzheimerovou chorobou, či jiným typem demence, poskytuje testy paměti, spolupracuje s odbornými lékaři (neurologie, psychiatrie), spolupracuje s CALS a pořádá informační akce pro veřejnost.</p> <p>Činnost Kontaktního místa zajišťují odborní certifikovaní pracovníci proškolení na pomoc osobám s demencí.</p>
Předpokládané dopady	<ul style="list-style-type: none">• vznik a provoz odborného pracoviště, v rámci kterého naleznou odbornou pomoc osoby s demencí, jejich rodiny a pečující osoby• poskytnutí přímé pomoci nemocným, podpora prevence, nastavení režimových opatření a včasné léčby s cílem výrazně oddálit propuknutí nemoci

1.2. Cíl	Podpora a rozvoj nových sociálních služeb v ORP Broumov
Charakteristika	<p>V oblasti péče o nesoběstačné seniory či osoby zdravotně postižené Broumovsko nedisponuje odlehčovacími službami, které by umožňovaly zajistit dočasnou péči o tyto osoby, jimž běžně zajišťuje péči fyzická osoba, nejčastěji osoba blízká z okruhu rodiny apod. Aktuálně nejbližší odlehčovací služba sídlí v Náchodě, což je z hlediska možného využití pro většinu potřebných občanů z Broumovska nevyhovující s ohledem na nutnost dojíždění, zejména v případě využití ambulantních služeb denního stacionáře.</p> <p>Odlehčovací služba v Broumově by mohla zajišťovat nejen pobytovou službu formou krátkodobých pobytů v prostorách rekonstruované budovy Domova pro seniory</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>1.2.1 Podpora záměru zřízení pobytové či terénní odlehčovací služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením</p> <p>1.2.2 Podpora záměru vzniku denního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením</p>

1.3. Cíl	Podpora dostupnosti sociálních služeb seniorům a osobám zdravotně postiženým poskytovaných pobytovou formou
Charakteristika	<p>Pobytové služby pro seniory a zdravotně postižené osoby jsou významnou součástí systému sociálních služeb. Pokračování v jejich podpoře a rozšiřování jejich nabídky na základě skutečné potřeby je na území ORP Broumov důležité.</p> <p>Pobytové služby patří mezi nejnákladnější, nicméně nezbytné sociální služby, které jsou schopny zajistit klientovi především s těžkou či úplnou závislostí odpovídající pomoc a podporu, která ve většině případů ani za pomoci rodiny či terénních služeb již nemůže být zajištěna v jejich přirozeném prostředí. S tímto je spojena i příprava a rozšiřování pobytových služeb včetně postupného naplnění materiálně-technického standardu pro pobytové služby sociální péče, což sebou nese další finanční zatížení pro poskytovatele i zřizovatele pobytových služeb, které se neobejdou bez výrazné investiční podpory ze strany státu a EÚ.</p> <p>V rámci této priority jsou navržena opatření pro zajištění udržitelnosti a rozvoje pobytových služeb zaměřených prioritně na seniory a osoby s duševním onemocněním.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>1.3.1. Rekonstrukce a přístavby Domova pro seniory v Broumově – navýšení kapacity na 70 – 75 lůžek</p> <p>1.3.2. Část rekonstruovaného Domova pro seniory v Broumově registrovat a provozovat jako domov se zvláštním režimem pro klienty se stařeckými demencemi – cca 20 lůžek</p> <p>1.3.3. V rámci Centra sociálních služeb Naděje Broumov zřídit a provozovat odlehčovací službu</p> <p>1.3.4. Zřizování a udržení potřebného počtu sociálních lůžek v broumovské nemocnici</p>

1.4. Cíl	Podpora a rozvoj služeb pro osoby s duševním onemocněním
Charakteristika	<p>Broumovsko je dle vlastních zjištění i dle údajů získávaných z KÚ KHK region s poměrně významným počtem osob s duševním onemocněním, přičemž řada těchto osob své duševní onemocnění neřeší, případně si jej neuvědomuje, pravidelně se neléčí, nespolupracuje s odbornými lékaři ani s dalšími odbornými službami, které by pomohly kompenzovat jejich zdravotní hendikep.</p> <p>Mimo jiné je to dáno nedostatečnou dostupností a kapacitou odborných lékařů, kteří působí především ambulantně, tudíž až na výjimky nemocné klienty nejsou schopni navštěvovat v jejich přirozeném prostředí.</p> <p>Aktuálně na Broumovsku působí sociální služby PDZ Náchod, které formou sociální rehabilitace zajišťují terénní i ambulantní formou odborné sociální služby a poradenství pro občany s duševním postižením. Kapacita této služby je však omezená nehledě na toho, že pracují pouze s určitými typy duševního postižení, a to především s klienty, kteří jsou zaléčeni, léčbě se podrobují a mají zájem o spolupráci.</p> <p>Bohužel stále řada občanů z důvodu vlastního nezájmu i z důvodu nedostatečné kapacity zdravotních i sociálních služeb v oblasti péče o duševní zdraví nezíská potřebnou pomoc a léčbu, což mívá často za následek závažnější ataky duševní nemoci, kdy je již nezbytná hospitalizace, často proti vůli občana, kdy následná léčba je časově i finančně daleko náročnější, nehledě na hrozbu ztráty zázemí (bydlení, zaměstnání, osobní vazby) občana v dlouhodobé léčbě.</p> <p>Častý problém nastává u klientů po návratu z dlouhodobé hospitalizace bez rodinného zázemí, pokud došlo ke ztrátě bydlení, případně stávající formu bydlení není klient s ohledem na své kompetence schopen samostatně využívat.</p>

<p>Opatření vedoucí k naplnění</p>	<p>Aktuálně je situace občanů s duševním onemocněním řešena nejčastěji prostřednictvím sociálních pracovníků obcí ve spolupráci se službami sociální rehabilitace (PDZ Náchod) terénní i ambulantní formou za předpokladu ochoty občana k navázání spolupráce. Z tohoto důvodu je nezbytné zajistit potřebným (zaléčeným) klientům spolupráci s odbornými pracovníky PDZ, což je podmíněno dostatečným počtem sociálních pracovníků s dostatečnou kapacitou na pokrytí požadavků na službu. Stávající personální zajištění služby pro oblast Náchodska, potažmo Broumovska, není zcela dostatečné s ohledem na aktuální požadavky na pravidelné a dostatečné poskytování terénních či ambulantních služeb PDZ – v rámci Sítě sociálních služeb KHK je žádáno o personální posílení.</p> <p>S ohledem na připravovanou reformu v oblasti péče o duševní zdraví je současným záměrem KHK zřízení Centra duševního zdraví v Náchodě, v jehož rámci budou na stávající služby sociální rehabilitace PDZ Náchod v průběhu roku 2023 navázány i zdravotní služby, které mohou potřebné klienty standardně terénní formou navštěvovat a léčit v jejich přirozeném prostředí, často bez nutnosti (dlouhodobé) hospitalizace v ústavních zařízeních. Sociální služba pak může volně a snadněji navázat na spolupráci s klientem v případě dostatečné kompenzace jeho nepříznivého zdravotního stavu.</p> <p>V návaznosti na zmiňovanou reformu a posilování sociálně zdravotních služeb v oblasti péče o duševní zdraví je nezbytné řešit vhodnou formu bydlení pro osoby s duševním postižením s doprovodnou sociální službou v případech, kdy tyto osoby s ohledem na jejich kompetence nejsou schopny samostatného bydlení bez dohledu či dopomoci pečujících pracovníků. Požadovaná forma bydlení i doprovodné sociální služby na Broumovsku schází a aktuálně je suplována umístováním klientů na ubytovny či v Domech s pečovatelskou službou, které nejsou zpravidla formou bydlení, které klientům či dalším občanům vyhovují z pohledu vzájemného soužití.</p> <ol style="list-style-type: none">1.4.1. Podpora rozšiřování činnosti terénních služeb pro osoby s duševním onemocněním – Péče o duševní zdraví (PDZ) Náchod – v rámci spádového území ORP Broumov1.4.2. Podpora provozu detašovaného ambulantního pracoviště Centra duševního zdraví (CDZ) Náchod pro osoby s duševním onemocněním v Broumově1.4.3. Podpora provozu ordinace odborného lékaře – psychiatra – v rámci ambulantního pracoviště CDZ v Broumově1.4.4. Podpora zřízení či výstavby chráněného bydlení pro osoby s duševním onemocněním v počtu 6 - 10 lůžek1.4.5. Podpora zajištění služeb sociální rehabilitace pro doprovázení osob s duševním onemocněním v chráněném bydlení
---	---

1.5. Cíl	Podpora mobility seniorů a osob zdravotně postižených
Charakteristika	<p>Je důležité zmínit především zaměření pozornosti na budování co možná uživatelsky nejpříjemnějších prostor a rekonstrukci těch stávajících tak, aby se staly seniorům a zdravotně postiženým osobám oporou.</p> <p>Důraz měl být kladen také na zajištění takové dopravní obslužnosti, která by pružně reagovala na požadavky starších obyvatel a umožnila těmto osobám bez obav a problémů realizovat své cesty.</p> <p>Další prioritou je i udržení příznivé cenové hladiny jízdného pro starší a zdravotně znevýhodněné osoby vzhledem k jejich příjmům.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>1.5.1. Podpora zřizování o rozvoje služeb Senior-taxi</p> <p>1.5.2. Podpora projektů na bezbariérové úpravy veřejných budov a zdravotnických zařízení</p> <p>1.5.3. Podpora projektů na bezbariérové úpravy veřejných komunikací, dopravních terminálů, nádraží a další obecní infrastruktury</p>

2. PRIORITYNÍ OBLAST – RODINY, DĚTI A MLÁDEŽ

V oblasti péče o rodinu, děti a mládež se zabýváme potřebami dětí a mládeže do 26 let věku, potřebami rodin s dětmi, zejména rodin neúplných s nezaopatřenými dětmi, dále situací dětí, jejichž rodinné prostředí není zcela vyhovující. Tato cílová skupina může využít služeb, které jsou zaměřené na sociální prevenci, pomoc a podporu v obtížných životních situacích a na služby volnočasových aktivit. Služby jsou zajišťovány v převážné většině neziskovým sektorem, formou registrovaných sociálních služeb (odborné sociální poradenství, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, terénní programy), ale i formou volnočasových aktivit, mateřských či jiných center apod.

Priorityní oblasti:

- podpora funkční rodiny
- sociálně-aktivizační služby pro rodiny s dětmi pro děti ze sociálně znevýhodněného prostředí
- terénní sociální práce v ohrožených rodinách
- náhradní rodinná péče
- časově, místně a finančně dostupná nabídka volnočasových aktivit pro děti, mládež a rodinu

Dílčí cíle:

- aktivizovat rodiny s dětmi k využívání vlastního potenciálu při řešení problémů
- aktivně spolupracovat, podporovat a poskytovat poradenství při řešení aktuálních problémů a potřeb rodinám s dětmi
- podporovat v rozvoji nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností
- podporovat vztahy a komunikaci v rodině
- být prostředníkem v komunikaci mezi cílovou skupinou a jejím okolím všude tam, kde mohou vzniknout problematické situace
- výchovně a preventivně působit v oblasti sociálně patologických jevů
- umožnit smysluplné trávení volného času

2.1. Cíl	Podpora a rozvoj sítě sociálních služeb a navazujících aktivit pro rodiny s dětmi ohroženými nepříznivou sociální situací
Charakteristika	<p>Na území města existuje v potřebném rozsahu nabídka služeb pro rodiny s dětmi v předškolním a školním věku a mládež, které jsou ohroženy nepříznivou sociální situací.</p> <p>Služby jsou realizovány například prostřednictvím komunitních a rodinných center. Další služby jsou poskytovány rodinám, ve kterých jsou zjišťovány prvky násilí nebo závažných vztahových konfliktů, rodinám, které nezvládají základní sociální dovednosti při vedení domácnosti (finanční gramotnost, příprava dětí do školy, hygiena apod.) a rodinám v obtížné sociální situaci, které selhávají v naplňování rodičovských povinností ve vztahu k povinné školní docházce nezletilých dětí.</p> <p>Cílem služeb je nabídnout rodinám dle jejich potřeb sociální, sociálně-pedagogické, volnočasové aktivity a umožnit jejím členům zůstat součástí přirozeného prostředí a posilovat jejich kompetence pro zvládání rodičovských povinností, a to i v obtížných životních situacích. Podporou spolupráce rodiny, předškolních a školních zařízení, pracovníku oddělení sociálně právní ochrany dětí a nestátních neziskových organizací, a preventivním působením v rodinách předcházet represivním opatřením ze strany oddělení sociálně právní ochrany dětí včetně odebrání dítěte z rodiny.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>2.1.1 Podpora činnosti terénních i ambulantních sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi ohroženými sociálním vyloučením či nepříznivou sociální situací s možností rozšiřování do spádových obcí ORP Broumov</p> <p>2.1.2 Podpora činnosti odborných sociálních, poradenských a navazujících služeb pro rodiny s dětmi ohroženými nedostatečnými kompetencemi rodičů a výchovnými a vztahovými problémy</p> <p>2.1.3 Posilování a rozvoj systému náhradní rodinné (pěstounské) péče o děti, podpora sociálních a doprovodných služeb na podporu pěstounských rodin a aktivizaci biologických rodin, jejichž děti jsou umístěny do náhradní péče</p> <p>2.1.4 Podpora a rozvoj činnosti školních psychologů a sociálních pedagogů</p>

Opatření č. 2.1.1.	Podpora činnosti terénních i ambulantních sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi ohroženými sociálním vyloučením či nepříznivou sociální situací s možností rozšiřování do spádových obcí ORP Broumov
Charakteristika	<p>S ohledem na negativní vývoj situace v řadě rodin s dětmi na Broumovsku je nezbytné nadále zachovat stávající kapacitu sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi, které jsou ohroženy nebo se již nachází v nepříznivé sociální situaci a nejsou schopny tuto situaci řešit vlastními silami, a dle možnosti zajistit jejich působnost v terénní formě i v dalších spádových obcích ORP Broumov, především na základě doporučení či požadavků OSPOD</p> <p>S ohledem na to, že mladí lidé nejen z rodin ohrožených negativními jevy často projevují známky rizikového způsobu života (pasivní trávení volného času, experimentování s návykovými látkami, přemíra času strávená na IT technologiích a sociálních sítích), tráví stále více času v centru města či v blízkosti vyloučených lokalit, je třeba i pro ně zajistit dostupnost volnočasových a nízkoprahových aktivit v terénní i ambulantní formě, ideálně za podpory či účasti rodičů.</p> <p>Snahou města by mělo být zajištění optimálních podmínek finančních, prostorových i personálních pro fungování těchto služeb.</p>
Předpokládané dopady	<p>Nadále bude podporována funkční spolupráce mezi městem a jednotlivými poskytovateli tak, aby byla situace v potřebných rodinách stabilizována a příznivě ovlivňována (změna kvality života, přijetí společensky uznávaných norem, eliminace společensky nežádoucího chování, zvýšení školní úspěšnosti, zvýšení kompetencí dětí i rodičů ve vzdělávání a rekvalifikacích, získávání potřebných dovedností při vedení samostatné domácnosti, přípravě dětí do školy, řešení konfliktů apod.).</p>

Opatření č. 2.1.2.	Podpora činnosti odborných sociálních, poradenských a navazujících služeb pro rodiny s dětmi ohroženými nedostatečnými kompetencemi rodičů, výchovnými a vztahovými problémy
Charakteristika	<p>Jedná se především o podporu rodin se sníženými rodičovskými kompetencemi v různých oblastech nebo rodin, kde dochází ke konfliktům mezi rodiči (partnery), k výchovným problémům jejich dětí případně k jiným mezigeneračním konfliktům a situacím, kdy je dítě traumatizováno, případně se samo nebo své blízké ohrožuje svým jednáním a chováním.</p> <p>Opatření lze zaměřit i na mladé, kteří se vrací z náhradní péče po dosažení zletilosti. Pomoc je nutno zajistit prostřednictvím odborných sociálních a poradenských služeb zajišťovaných odborníky v oblasti psychologie, sociální a speciální pedagogiky apod.</p>
Předpokládané dopady	<p>Opatření má snížit riziko prohlubování traumat i výchovných problémů dětí, které vznikají v rodinách rodičů se sníženými rodičovskými kompetencemi či v případě konfliktů v rodinách, zpravidla hůře sociálně postavených, kdy je zejména na základě intervence OSPOD nezbytná odborná pomoc poskytovaná odbornými poradenskými službami.</p>

Opatření č. 2.1.3.	Posilování a rozvoj systému náhradní rodinné péče pro rodiče, jejichž děti jsou umístěny do náhradní péče
Charakteristika	<p>Cílem je podpora pěstounských rodin, které mají svěřeno dítě do dočasné či dlouhodobé pěstounské (náhradní rodinné péče - NRP), poskytovat podporu a poradenství, doprovázení, zajišťují odborné vzdělávání i volnočasové aktivity pro pěstounské rodiny.</p> <p>Současně mají za úkol posilovat rodičovské kompetence biologických rodičů dětí v NRP, ať už v oblasti bezpečných a smysluplných kontaktů s dítětem, které budou pozitivní pro rozvoj dítěte, nebo v oblasti přípravy rodiny na možný návrat dítěte zpět do jejich péče.</p> <p>I rodičům je zapotřebí poskytovat podporu, která jim pomůže uvědomit si významnost institutu rodičovství a povede ke stabilizaci jejich životní situace, rodinného prostředí, které se stane podnětným pro zdravý psychický a fyzický vývoj dětí.</p>
Předpokládané dopady	<p>Opatření podpoří pozitivní budování identity dítěte svěřeného do náhradní péče, přičemž se zaměřuje jak na individuální potřeby dítěte a jeho rozvoj, tak současně na podporu kompetencí jejich pěstounů.</p> <p>Současně se snaží eliminovat riziko prohlubování dětských traumat a pomáhá vytvářet podmínky pro předcházení stigmatizace dětí ve společnosti. Děti a mládež odcházející z náhradní péče mají nezbytnou podporu pro zapojení do samostatného života v dospělosti.</p> <p>Biologickým rodičům dětí v NRP je rovněž zapotřebí poskytovat podporu, která jim pomůže uvědomit si významnost institutu rodičovství a výchovy vlastních dětí a povede ke stabilizaci jejich životní situace i rodinného prostředí.</p> <p>Zároveň může pomoci s navazováním narušených vztahů s jejich dětmi pro možnost jejich návratu dětí do vlastní rodiny, který má být hlavní motivací pro biologické rodiče a hlavním zájmem dítěte.</p>

Opatření č. 2.1.4.	Podpora a rozvoj činnosti školních psychologů
Charakteristika	<p>Řada dětí ze základních škol se potýká s různými vztahovými, výchovnými či psychickými problémy, traumaty a dalšími situacemi, které je mohou ohrožovat, ale mohou také nepříznivě působit na jejich okolí.</p> <p>Zde je nezbytná pomoc či zásah odborníka v podobě psychologa či sociálního pedagoga, který na základě odborného pohovoru s dítětem zjišťuje příčiny i důvody jeho nestandardního chování a jednání.</p> <p>V těchto případech bývá velmi důležitá včasnost intervence odborníka a tudíž jeho rychlá dostupnost přímo ve školách, kde se zmiňované problémy nejčastěji projevují na základě chování žáka nebo jeho jednání vůči spolužákům a učitelům.</p> <p>Přítomnost těchto odborníků ve školách v rámci území ORP Broumov je důležitá zejména proto, že zde nejsou běžně dostupné odborné poradenské a sociální služby, které disponují zmiňovanými odborníky.</p>
Předpokládané dopady	<p>Pozitivním dopadem má být zejména snížení rizika ohrožení dětí související s jejich psychickými traumaty, které mohou mít řadu příčin.</p> <p>Důležité je včasná identifikace příčin nestandardního chování a reakcí dítěte, aby bylo možno neprodleně eliminovat možné ohrožení samotného dítěte (traumata, sebepoškozování), případně ohrožení jeho okolí (šikana, nevybíravé chování a jednání, agrese, trestná činnost apod.).</p>

2.2. Cíl	Podpora doučování a posilování rodičovských kompetencí v oblasti vzdělávání dětí
Charakteristika	<p>Běžná výuka na školách mnohdy nepostačuje k získání potřebných znalostí a dovedností dětí, zejména v rodinách, jejichž rodiče nedisponují potřebnými znalostmi, kompetencemi ani motivací ke vzdělávání svých dětí. V zájmu škol by mělo být primárně pomáhat těmto dětem různými formami doučování v rámci vlastních aktivit školy na podporu inkluzivního vzdělávání.</p> <p>Současně je vhodné u dětí ze socio-kulturně znevýhodněného prostředí pracovat v oblasti vzdělávání s celou rodinou, tedy i s rodiči znevýhodněných dětí v jejich domácnostech, které je nutno aktivizovat a motivovat ke spolupráci v oblasti vzdělávání a doučování jejich dětí. K tomuto účelu lze úspěšně využívat i činnost sociálně aktivizačních služeb, které formou klubových činností s dětmi podporují jejich vzdělávání a doučování.</p> <p>Významnou činností v oblasti podpory doučování dětí je pak individuální terénní práce přímo v rodinách, kdy pracovníci služby společně s dětmi i rodiči řeší přípravu dětí do školy a vypracování domácích úkolů, čímž podporují vzdělávání a doučování dětí, ale zároveň podporují i kompetence rodičů v oblasti vzdělávání a motivují je k většímu zájmu o dobrou výchovu svých dětí.</p> <p>Výše uvedené služby v regionu zajišťují sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi Centra sociálních služeb Naděje Broumov a nezisková organizace Začít spolu z.s. Broumov. Individuální doučování dětí v rodinách lze zajišťovat i ve spolupráci s dobrovolníky.</p> <p>Významnou aktivitou základních škol v oblasti podpory vzdělávání dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí či dětí s různými hendikepy jsou přípravné ročníky, které pomáhají eliminovat hendikepy těchto dětí v rámci předškolní přípravy k nástupu na základní školu.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>2.2.1. Aktivity sociálně aktivizačních služeb zaměřovat i na posilování kompetencí rodičů v oblasti vzdělávání a doučování svých dětí</p> <p>2.2.2. Podpora aktivit školských zařízení v oblasti doučování dětí ze znevýhodněného socio-kulturního prostředí nebo s hendikepy v oblasti vzdělávání</p> <p>2.2.3. Zřizování předškolních přípravných ročníků pro eliminaci hendikepů dětí ze znevýhodněného prostředí před nástupem na základní školu</p>

2.3. Cíl	Podpora a realizace preventivních programů a aktivit pro děti
Charakteristika	<p>Na území ORP Broumov jsou prostřednictvím organizací zaměřené na práci s dětmi a mládeží podporovány a realizovány preventivní programy, aktivity a služby, které mají za cíl snižovat výskyt sociálně negativních a patologických jevů a nabízet zajištění odborné práce s rizikovými dětmi a mládeží. Tyto aktivity bývají často realizovány školami a školskými zařízeními formou různých preventivních programů i formou podporovaných volnočasových aktivit pro děti a mládež či programy primární prevence, které realizují samy či ve spolupráci s dalšími organizacemi. V těchto aktivitách Vedle základních škol je významným aktérem v oblasti volnočasových aktivit Dům dětí a mládeže ULITA Broumov, který nabízí a zajišťuje volnočasové aktivity a programy pro děti různého věku. Součástí je i Klub ROK, který nabízí aktivity i pro „náctileté“.</p> <p>Různé preventivní aktivity a programy zaměřené na děti ze sociálně znevýhodněného prostředí nabízí i sociálně aktivizační služby zejména v rámci Centra sociálních služeb Naděje Broumov. Hlavním cílem služby je podporovat fungování rodin s dětmi, u kterých existuje riziko sociálního vyloučení nebo je vývoj dětí přímo ohrožen v důsledku dlouhodobě obtížné sociální situace, kterou rodina nedokáže samostatně, bez pomoci, překonat. Díky preventivním aktivitám dochází k včasnému podchycení problémů s dětmi, zvyšování jejich manuálních i sociálních dovedností, osvojení si aktivního trávení volného času i s rodinou, snížení šikany ve školkách a školách apod.</p> <p>Dlouhodobě se diskutuje na místní úrovni i s pracovníky KHK potřeba i možnost zřízení nízkoprahového zařízení pro děti a mládež (NZDM), které by rozšířilo možnosti pracovat s dětmi ohroženými negativními jevy, jejichž rodiče odmítají jakoukoliv spolupráci např. v rámci SAS, kde je vyžadován ke spolupráci s dítětem souhlas a podpis rodiče. V NZDM, které se jako preventivní sociální služba zaměřuje přímo na ohrožené děti, je možná spolupráce s dětmi a mladistvými i bez nutnosti souhlasu rodičů, čímž se otevírá možnost preventivního působení na děti, i když rodiče spolupráci odmítají.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>2.3.1. Posouzení záměru vzniku nízkoprahového zařízení pro děti a mládež</p> <p>2.3.2. Tvorba a využívání preventivních programů pro děti a rodiče v rámci SAS</p> <p>2.3.3. Využívání preventivních programů v rámci škol a školských zařízení</p> <p>2.3.4. Vytváření a rozšiřování volnočasových aktivit pro děti a mládež</p>

2.4. Cíl	Podpora dostupného a krizového bydlení
Charakteristika	<p>Broumov ani další spádové obce nedisponují finančně dostupným bydlením, které by bylo možno pronajímat přednostně mladým lidem po návratu z dětského domova, mladým začínajícím rodinám, samoživitelům s dětmi, případně dalším nízkopříjmovým sociálně ohroženým rodinám.</p> <p>Prakticky neexistuje ani možnost přidělení krizového bydlení na přechodnou v případě náhlé ztráty bydlení. Z uvedených důvodů sociální pracovníci prakticky nemají možnost řešit bytovou krizi zejména rodin s dětmi.</p> <p>Tyto situace pak vedou k nutnosti hledat pro matky s dětmi náhradní azylové bydlení (mimo region ORP Broumov), případně dochází k nežádoucímu sestěhování rodin k příbuzným.</p> <p>Proto by každá obec měla umět vyčlenit a případně nabídnout potřebný typ bydlení, zejména v případě akutní bytové nouze v zájmu zachování rodin bez nutnosti jejich rozdělování zejména v zájmu zachování vhodných podmínek pro nezletilé děti.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>2.4.1. Podpora zajištění dostupného bydlení pro mladé začínající rodiny, rodiny samoživitelů a další nízkopříjmové skupiny obyvatel</p> <p>2.4.2. Zřizování krizového bydlení</p>

3. PRIORITNÍ OBLAST – OSOBY OHROŽENÉ SOCIÁLNÍM VYLOUČENÍM

3.1. Cíl	Zajištění dostupnosti ambulantních a pobytových služeb pro osoby bez přístřeší
Charakteristika	<p>V regionu ORP Broumov není zajištěna pobytová služba pro osoby bez přístřeší, které mají sníženou fyzickou nebo psychickou soběstačnost z důvodu závislosti na návykových látkách, chronického duševního onemocnění, různých typů demencí a potřebují pomoc jiné fyzické osoby, vč. imobilních osob a s minimálními příjmy.</p> <p>Stávající služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením v podobě domovů pro seniory, domovů se zvláštním režimem a domovů pro osoby se zdravotním postižením nejsou určeny pro tuto cílovou skupinu.</p> <p>Lidé tak často zůstávají na sociálních lůžkách v nemocnicích, na ulici, v nevyhovujícím bydlení, příp. v azylových domech mimo region, pro které však také nejsou cílovou skupinou. Vzhledem k tomu, že potřebná pobytová služba chybí v celém kraji, je zajištění služby potřeba řešit na krajské úrovni.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>3.1.1. Zajištění provozu denního centra – sociální zázemí pro osoby bez domova</p> <p>3.1.2. Posouzení možnosti způsobu zřízení krizového ubytovacího zařízení pro osoby bez domova</p>

3.2. Cíl	Podpora a rozvoj služeb pro osoby závislé na návykových látkách
Charakteristika	<p>Za osoby ohrožené návykovým chováním jsou považováni uživatelé nelegálních drog (experimentátoři, příležitostní uživatelé, pravidelní uživatelé, problémoví uživatelé a drogově závislí). Specifickou skupinou uživatelů, kteří vyžadují specifické přístupy, jsou uživatelé jednající v rozporu se zákonem.</p> <p>Rozsáhlou problémovou skupinu tvoří dále osoby závislé na alkoholu a také patologičtí hráči a osoby s poruchami příjmu potravy.</p> <p>Nezanedbatelnou skupinu ve většině intervencí zejména v sekundární a terciární prevenci tvoří rodiny a partneři uživatelů.</p> <p>Součástí cílové skupiny jsou i tzv. „rizikové skupiny“. Zde se jedná o označení určité skupiny (podle věku, profesí, zájmu atd.), která je negativním sociálním nebo zdravotním jevem ohrožena více než zbytek populace, tj. věková kategorie od 13 do 18 let.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>3.2.1. Podpora preventivních terénních programů pro uživatele návykových látek v rámci ORP Broumov</p> <p>3.2.2. Podpora činnosti adiktologické poradny v Náchodě a rozšíření její kapacity</p>

3.3. Cíl	Podpora a rozvoj dluhového poradenství
Charakteristika	<p>Cílová skupina osob čelí problematice předlužení zejména z důvodu příjmové nedostatečnosti, nízké finanční gramotnosti a vysoké nezaměstnanosti, což jsou okolnosti typické právě pro ORP Broumov, zejména pak sociálně vyloučené lokality.</p> <p>Další příčinou je neschopnost splácet standardní závazky (spotřebitelské půjčky, hypotéky, leasingy, soukromé závazky) a následné roztočení dluhové spirály využíváním nebankovních půjček, půjček s lichvářskými úroky, osobních půjček v komunitě apod.</p> <p>V neposlední řadě je tato cílová skupina více ohrožena rizikem přistoupení na nevýhodné na až likvidační smluvní závazky vyplývající ze spotřebitelských vztahů.</p> <p>V případech, kdy do těchto nevýhodných závazků vstoupí, se neumí účinně bránit a ze situace najít východisko.</p> <p>Specifickou příčinou předluženosti bývá nerozumné přejímání závazků za své příbuzné, či poskytování půjček příbuzným, a to dobrovolně nebo i pod nátlakem.</p> <p>Specifickým problémem je vztah zadluženosti a kompetencemi v oblasti bydlení (získat byt, udržet si byt). Velmi často jsou příčinou problémů s bydlením právě dluhy, nevýhodné smluvní vztahy nebo neschopnost hospodařit s rodinným rozpočtem.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	Zřizování, podpora a posilování služeb odborného sociálního poradenství s důrazem na pracovně-právní a dluhovou problematiku

3.4. Cíl	Podpora řešení problémů v sociálně vyloučených či problémových lokalitách
Charakteristika	<p>Chudoba a sociální vyloučení představuje jeden z klíčových aktuálních problémů, před kterým stojí současná česká společnost. Ohroženo chudobou či sociálním vyloučením je v celém Česku přibližně 1,5 milionů lidí, a z toho téměř 100 tisíc dětí do šesti let a bezmála 180 tisíc lidí starších 65 let.</p> <p>Základní charakteristikou propadu na sociální dno je nahromadění důvodů, které vedou k životní krizi (ztráta zaměstnání, platební neschopnost, problémy s bydlením, problémy dětí ve škole, nemoc, atd.). Sociálně vyloučení lidé obvykle nestojí před jedním problémem, ale před jejich komplexem, přičemž mnohý z nich by i jednotlivě ohrožoval normální fungování člověka ve společnosti. Specifickou roli v sociálním vyloučení hraje etnicita, zejména etnicita přisouzená.</p> <p>Sociální vyloučení ve vztahu k chudobě představuje jakýsi vrcholek ledovce. Materiální deprivace se v něm snoubí s bariérami limitujícími uplatnění na otevřeném trhu práce a trhu s bydlením, omezeným přístupem k veřejným službám, nízkou politickou participací a v řadě případů i s prostorovou segregací a symbolickou stigmatizací lidí, kteří v těchto podmínkách žijí.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>3.4.1. Podpora a zajištění terénní sociální práce v lokalitách</p> <p>3.4.2. Podpora aktivit a realizace projektů na podporu prevence kriminality a dalších negativních společenských jevů v lokalitách</p>

4. SPOLEČNÉ OBLASTI PRO VŠECHNY CÍLOVÉ SKUPINY

4.1. Cíl	Na území ORP Broumov je nastaven a realizován funkční systém podpory sociálních služeb, registrovaných dle zákona č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, a dalších navazujících aktivit
Charakteristika	<p>Systém podpory sociálních služeb na území ORP Broumov je nástrojem k vytvoření stabilního a transparentního prostředí pro poskytování sociálních služeb, které v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách v platném znění, zajišťují pomoc a podporu osobám v nepříznivé sociální situaci, a rovněž pro poskytování navazujících aktivit.</p> <p>Zároveň se řídí schválenými pravidly sítě Královéhradeckého kraje a činí kroky ve vzájemné součinnosti a koordinaci tak, jak to předpokládá ustanovení § 93 a § 95 (znění příslušných zákonných ustanovení je uvedeno na konci dokumentu).</p> <p>Do systému podpory byly promítnuty i změny, které s sebou přinesl zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů v platném znění, účinný od r. 2015 a zároveň je systém v souladu se zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích v platném znění.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<ul style="list-style-type: none">• Aktualizovat systém podpory sociálních služeb a navazujících aktivit• Zajistit dostatečný objem finančních prostředků z rozpočtu města pro oblast registrovaných sociálních služeb• Zajistit dostatečný objem finančních prostředků z rozpočtu města na oblast navazujících aktivit• Účelně a efektivně využívat poskytnuté dotační prostředky

4.2. Cíl	Podpora a zavádění systému sociálního či dostupného bydlení
Charakteristika	<p>Chybějící dostupné a sociální bydlení bylo vyhodnoceno jako jeden z největších problémů v sociální oblasti v regionu, a to napříč cílovými skupinami občanů. Nedostačující obecní bytový fond, výše nájemného u bytů dostupných na volném trhu s bydlením a další podmínky s nájmem spojené (kauce, provize realitních kanceláří) snižují dostupnost bydlení pro domácnosti s nízkými příjmy (např. samoživitelé, senioři, zdravotně postižení, rodiny s dětmi).</p> <p>Neexistence bytů s individuální podporou v podobě sociální práce vylučuje z bydlení osoby s nižšími kompetencemi k bydlení, které jsou tak odkázáni na pobytové služby azylového typu (a jejich volné kapacity v regionu, kraji či republice) a ubytovny.</p> <p>Kapacity azylového bydlení v regionu evidují neuspokojené žadatele o službu a není zajištěna návaznost v bydlení pro klienty azylového bydlení.</p> <p>Je žádoucí zavést provázaný systém sociálního bydlení s pravidly pro přidělování různých typů bytů a pro zajištění individuální podpory v sociálním bydlení. Sociální bydlení může mít podobu prostupného bydlení, kdy občané procházejí jednotlivými „stupni“ bydlení, ve kterých se postupně učí fungovat a udržet si bydlení, či tzv. housing first, kdy je trvalé (dlouhodobé) bydlení zajištěno od počátku spolu s individuální podporou v podobě sociální práce.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>Pro zavedení systému sociálního bydlení je třeba projednat (ideálně v rámci pracovní skupiny složené ze zástupců města, sociálních pracovníků městského úřadu, poskytovatelů sociálních služeb, zástupců úřadu práce a případně správce bytového fondu):</p> <ul style="list-style-type: none">• podobu sociálního bydlení v obcích a městech v regionu,• zajištění bytů pro sociální bydlení,• pravidla pro sociální bydlení či jednotlivé typy bydlení dle cílových skupin,• zajištění kapacit sociální práce jako podpory při bydlení (v případě potřeby rozšíření stávajících kapacit poskytovatelů sociálních služeb),• nastavení spolupráce správce bytového fondu se sociálním odborem spočívající ve včasné předávání informací o domácnostech, kterým hrozí ztráta bydlení a zajištění sociální práce v oblasti prevence ztráty bydlení.

4.3. Cíl	Podpora zaměstnávání osob se zdravotním postižením a dlouhodobě nezaměstnaných
Charakteristika	<p>V současné době vysoké zaměstnanosti se v situaci sociálního vyloučení z důvodu nezaměstnanosti ocitají zejména osoby dlouhodobě nezaměstnané či obtížně zaměstnatelné, příp. osoby se zdravotním postižením.</p> <p>Řešením je podpora aktivit umožňujících těmto osobám opětovně si obnovovat či získávat pracovní návyky tak, aby se poté mohly uplatnit na volném či chráněném trhu práce.</p> <p>Je žádoucí hledat způsoby zvyšování motivace zaměstnavatelů realizovat sociální podnikání, nabízet pracovní uplatnění osobám se zdravotním postižením a podporovat realizaci těchto příležitostí v regionu.</p> <p>Možností je např. uspořádání semináře pro zaměstnavatele o dotačních možnostech sociálního podnikání a dostupných podporách při zaměstnávání zdravotně postižených vč. příkladů dobré praxe.</p> <p>Jako efektivní řešení dlouhodobé nezaměstnanosti či nezaměstnanosti obtížně zaměstnatelných občanů se jeví poskytnutí individuální podpory a poradenství občanům při rozvoji jejich pracovních návyků a kompetencí, např. v rámci tréninkových míst.</p> <p>Na takto realizovanou sociální práci, např. v rámci sociální rehabilitace či sociální práce POÚ, je žádoucí navázat zajištěním následných pracovních míst.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>Opatření zvyšující motivaci zaměstnavatelů realizovat sociální podnikání a nabízet pracovní uplatnění zdravotně postiženým:</p> <ul style="list-style-type: none">• semináře pro zaměstnavatele• podpora působení sociálního podniku v regionu• zapojení dalších zaměstnavatelů do zaměstnávání osob se zdravotním postižením• zajištění individuální podpory a poradenství nezaměstnaným občanům• zajištění tréninkových a návazných pracovních míst

4.4. Cíl	Podpora rozvoje a posilování sociální práce na obcích
Charakteristika	<p>V souvislosti se zjištěnými potřebami sociální práce v regionu v návaznosti na zpracované Standardy sociální práce MěÚ Broumov a Standardy SPOD je žádoucí monitorovat zajištění sociální práce v regionu, a v případě potřeby jejich kapacity posílit. Sociální pracovníci obce i OSPOD jsou s ohledem na specifika regionu a jeho nedostatečné pokrytí některými sociálními službami nuceni často suplovat tyto služby, což je velmi náročné a výrazně to může snižovat jejich kapacitu pro řešení počtu klientů i počtu úkonů (intervencí). Pro zachování podpory a pomoci občanům nacházejícím se v sociálně nepříznivých situacích je nezbytné vyjma podpory a rozvoje stávajících sociálních služeb zajistit poskytování dalších sociálních i návazných služeb v závislosti na poptávce a možnostech poskytovatelů.</p> <p>Rovněž je vzhledem ke stávajícímu počtu sociálních pracovníků na obcích i vzhledem k časté kumulaci jejich pracovních činností (např. referentskými sociálními agendami, výkonem veřejného opatrovnictví apod.) žádoucí reagovat na sociální potřeby klientů také mapováním personálního obsazení pracovních míst sociálních pracovníků a v případě potřeby počet sociálních pracovníků v regionu posilovat.</p> <p>Zvláště v návaznosti na aktivní naplňování komunitního plánu může být stávající stav kvalifikovaných sociálních pracovníků nedostačující.</p> <p>Financování sociálních pracovníků na obci je z převážné části financováno dotacemi MPSV ČR zvláště na výkon SPOD (100% uznatelných výdajů) a na výkon sociální práce obce (návaznost na počty případů – intervencí).</p> <p>Sociální práci v regionu zajišťují i sociální pracovníci Úřadu práce ČR – Kontaktní pracoviště Broumov, a to zejména v souvislosti s poskytováním nepojistných sociálních dávek vyplácených úřadem práce a prováděním souvisejících sociálních šetření.</p> <p>Sociální práci v regionu mimoto poskytují i sociální pracovníci sociálních služeb působících v regionu ORP Broumov, a to zejména formou základního či odborného sociálního poradenství především občanům, kteří službu kontaktují z důvodu potřeby řešení nepříznivé životní situace.</p>
Opatření vedoucí k naplnění	<p>4.4.1. Monitorování aktuálního stavu zajištění sociální práce v regionu</p> <p>4.4.2. Pravidelné statistické vyhodnocování počtu klientů a úkonů sociální práce obce a OSPOD</p> <p>4.4.3. Zdůvodnění a zajištění optimálního počtu sociálních pracovníků obce a OSPOD v návaznosti na statistické vyhodnocení</p> <p>4.4.4. Zajištění potřebných finančních prostředků z dotace MPSV na výkon sociální práce obcí a SPOD</p> <p>4.4.5. Finanční podpora sociálních služeb ze strany obcí a dalších subjektů</p>

5. PRIORITNÍ OBLAST - PODPORA SYSTÉMU PLÁNOVÁNÍ A POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

5.1. Cíl	Pravidelná setkávání a nastavení spolupráce se zástupci obcí v území ORP Broumov
----------	--

5.2. Cíl	Pravidelné vyhodnocování plnění Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro ORP Broumov pro období 2023 – 2027
----------	--

5.3. Cíl	Zajištění informovanosti občanů
----------	---------------------------------

5.4. Cíl	Zvyšování informovanosti odborné veřejnosti
----------	---

5.5. Cíl	Sběr informací o potřebách cílových skupin Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb pro ORP Broumov pro období 2023 – 2027
----------	---

Priority rozvoje sociálních a návazných služeb ve správním obvodu města Broumov na období 2023 – 2027

Priority rozvoje sociálních služeb na období let 2023 - 2027 byly stanoveny na základě:

- provedené analýzy poskytovaných sociálních služeb,
- zjištěných sociálně - demografických údajů,
- zjištěných potřeb poskytování sociálních služeb,
- možnosti zajištění finančních zdrojů (zejména financí poskytovaných z veřejných rozpočtů) na úhradu výdajů spojených s poskytováním sociálních služeb.

Priority rozvoje sítě sociálních služeb na Broumovsku:

1. Udržet a rozvíjet stávající síť sociálních služeb na území regionu s důrazem na možnost klienta zůstat v jeho přirozeném prostředí,
2. vytvořit fungující partnerství mezi uživateli, poskytovateli soc. služeb a veřejnou správou a zajistit provázanost služeb v oblastech sociálních, zdravotnických a výchovně-vzdělávacích,
3. vytvořit podmínky a zajistit podporu pro zvýšení podílu nestátních neziskových organizací na poskytování sociálních služeb,
4. vytvářet podmínky pro začleňování národnostních menšin do společnosti,
5. zajistit dostatečnou informovanost o sociálních službách v regionu.

Dílčí priority rozvoje:

1. Zpřístupnit sociální služby pro všechny cílové skupiny,
2. vytvořit systém dlouhodobého financování sociálních služeb,
3. rozšíření kapacity terénních služeb (všeobecně),
4. zlepšit komunikaci mezi uživateli a poskytovateli sociálních služeb,
5. využívat celostátních programů i programů EÚ na podporu začleňování sociálně vyloučených skupin obyvatel Broumova,
6. zvýšit počet kvalifikovaných terénních sociálních pracovníků,
7. provádět pravidelnou aktualizaci manuálu pro řešení životních situací v sociální oblasti na webových stránkách Města Broumova (Katalog dostupných sociálních služeb pro občany Broumova)
8. k informování veřejnosti využívat kromě internetu i tisku (Obecní zpravodaje, informační brožury, adresáře poskytovatelů sociálních služeb apod.).

Konkrétní opatření a projekty sociálních služeb v regionu:

1. Krátkodobé cíle (v horizontu 3 let)

- 1.1. Udržení, případně dle potřeby i rozšíření kapacity terénní sociální práce pro pečovatelské služby, i pro terénní práci ve vyloučených romských lokalitách
- 1.2. Zřízení a registrace sociální služby osobní asistence a terénních programů
- 1.3. Průběžné vyhledávání na Broumovsku nedostupných sociálních služeb (s dostatečnou kapacitou) v okolních regionech - např. odlehčovací služba, azylové domy, dům na půl cesty a poradenské služby pro osoby se smyslovým postižením
- 1.4. Vznik a registrace nízkoprahového zařízení pro děti a mládež

2. Dlouhodobé cíle

- 2.1. Vznik a registrace denního stacionáře
- 2.2. Vznik a registrace odlehčovací služby

SLEDOVÁNÍ A VYHODNOCOVÁNÍ PLNĚNÍ PRIORITY STANOVENÝCH V PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Sledování a vyhodnocování plnění priorit stanovených v tomto plánu rozvoje sociálních služeb provádí MěÚ Broumov, odbor sociálních věcí a zdravotnictví (dále jen odbor sociálních věcí a zdravotnictví).

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví zpracovává potřebná opatření k zajištění plnění priorit rozvoje sociálních služeb stanovených v tomto plánu rozvoje sociálních služeb.

Opatření k zajištění plnění stanovených priorit předkládá odbor sociálních věcí a zdravotnictví Radě města Broumov a příslušným orgánům obcí, tj. radám měst a zastupitelstvům obcí a příslušným poskytovatelům sociálních služeb.

PROVEDENÍ ZMĚN V PLÁNU ROZVOJE SOCIÁLNÍCH SLUŽEB

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví předkládá návrhy na přijetí změn v tomto plánu rozvoje sociálních služeb Radě města Broumov a Zastupitelstvu města Broumov.

Změny budou platné po schválení na veřejném zasedání Zastupitelstva města Broumov.